პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა შეერთდით

კომუნისტი

წელიწადი მეორე

ს. ტ. ა.

ცენტრ. და თბილისის კომიტეტის და სრულ. საქარ. მ., ს., ნ., არმ. და მატრუსთა დეპუტატების საბჭოთა ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტის ორგანო.

რედაქციის მისამართი: თბილისი, კოლეგიუმის ქ. № 4. [illegible] ყოველ დღე [illegible]

ტელეფონები: სარედაქციო კოლეგ. № 14-76 [illegible] № 19 [illegible]

ფასი 10,000 [illegible]
პროვინციაში 12,000 [illegible]

105 ხუთშაბათი, 11 მაისი 1922 წ. ყოველდღიური გაზეთი ხუთშაბათი, 11 მაისი 1922 წ. № 105

ტფილისის აღმასრულებელი კომიტეტი

ამით აცხადებს, რომ თანახმად ტფილისის ქალაქის აღმასკომის პრეზიუმის დადგენილებისა (რომელიც დამტკიცებულია სახალხო კომისართა [illegible]-ს მიერ) 10 მაისის ღამის 12 საათიდან საათის ისარი გადაწეულია [illegible] საათით წინ.

ტფილისის ქალაქის აღმასკომის მდივანი: **მესხი.**

დამარცხებული „გენუია" და გამარჯვებული საბჭოთა ფედერაცია

ჩვენ ვწერდით გუშინ: „გენუის კონფერენცია შეიძლება დამარცხდეს მა[illegible] (ე. ი. რუსეთის „კრედიტორების") [illegible]ურიგებელი, მტაცებლური პოლიტიკის გამო, რომელიც სურს მთელი [illegible]ოპა და კერძოთ მდიდარი რუსეთ[illegible]ბიოს თავის ქსელში კვლავ [illegible]ლის საწოვათ. ამ შემთხვევაში ის [illegible]ც ვერ მიხერხდა გენუიაში, გაკეთ[illegible]და მის გარეშე".

[illegible]ცნობები, რომლებიც იბეჭდება [illegible]ეს ჩვენ გაზეთში ხელახლა ადასტურებენ ასეთ შესაძლებლობას. საფრანგეთმა და ბელგიამ უარი განაცხადეს ხელი მოაწერონ თვით იმ საბუთს, მემორანდუმზეც, რომელიც [illegible]ადასცეს მოკავშირეებმა რუსეთის [illegible]ელეგაციას და რომელიც მიღებე[illegible] [illegible]ოჩნდა რუსეთისათვის. დღეს, [illegible]ოდესაც ვწერთ ამ სიტყვებს, ჩვენ [illegible]დევ არ ვიცით შინაარსი რუსეთის [illegible]ელეგაციის პასუხის, მაგრამ ცხადია, [illegible]რომ ის იქნება უორაზროვნო და გადა[illegible]ილი, რამდენათ კითხვა შეეხება [illegible]უსეთის დამონებასა და მის ახალ[illegible]ნათ გადაქცევას, რომლისკენ მი[illegible]ეკლების ბეჭედს ატარებს საფრანგეთ ბელგიის წარმომადგენლებს მიერ ხელმოუწერელი ხსენებუ[illegible]ი მემორანდიუმიც ჩვენ გვგონია, [illegible]ომ სამართლესთან ძალიან ახლოს [illegible]ის ერთი გერმანული რადიო დეპეშა გენუიდან, რომლის თანახმათ საერთო აზრი ისეთი, რომ რუსები [illegible]არს იტყვიან მოკავშირეთა პირობებზე." ამ ნაირად ჩვენ ვიმყოფებით [illegible]ინფერენციის ჩაშლის დღე დღეზე [illegible]ოდინში, რამდენადაც მოწინააღ[illegible]ეგე მხარე უარს არ ამბობს თავის [illegible]ენტენზეზე. **ამდენათ და ამ აზრით** [illegible]ვე დღეს შეიძლება რამოდენიმედ [illegible]ოპარაკი გენუის კონფერენციის [illegible]ბარ ხებზე, რ დგან მან ვერ შე[illegible] დღედი და საეჭვოა რომ ან [illegible]ძავალში შესძლოს ხსენებულ პი[illegible]ობებში გამართოლოს ის იმედები, [illegible]ომლებსაც მაზე ამყარებდენ, ან [illegible]ვაფერებენ ან რომ [illegible]ყარებდენ [illegible]ინიციატორებ; რომ მან მიაღ[illegible]ოს ის მიზნებს, ევროპის ეკონომიუ[illegible] ადგენისა და დამშვ დებისა, რო[illegible]ებსაც მას უსახ ვდენ.

[illegible]ეიუდავათ ასეთი მდგომარეო[illegible]ისა, გენუის კონფერენციამ ითა[illegible]ა განუზომელი ისტორიული მნიშ[illegible]ელობის როლი

[illegible]ისი მეშაობის პროცესში მთელი [illegible]ოფლიოს დასანახათ ერთმანეთს [illegible]ეგჯახა ორი ძალა: შავი იმპერია[illegible]ისტური რეაქციის საფრანგეთის [illegible]ეთაურობით და სოციალისტური [illegible]ევოლუციის საბჭოთა რუსეთის [illegible]ელმძღვანელობით. როგორც მისი [illegible]ოწვევისათვის წინასწარი მზადების, [illegible]ასე თვით მისი მუშაობის დრო საბ[illegible]ოთა რუსეთის საერთაშორისო ნნი[illegible]ველობა გაიზარდა ოფიციალურად, [illegible] ამად არსებულ სახელმწი[illegible]ოთა შორის დღემდე მიუწდომელ [illegible]ამაღლებამდე. მტერი, მოკავარე და [illegible]ნეიტრალური ელემენტები დარ[illegible]წმუნდნენ, რომ, მიუხედავათ იმ ცი[illegible]ლწამებისა, რომელიც ვრცელდებო[illegible]და მთელ მსოფლიოში რევოლიუციო[illegible]ური რუსეთის შესახებ, რომ ის ამ [illegible]ადებს ომის პროვოკაციას, დღეს უკე[illegible]ასათვის სრულიად გამაშკარავდა, [illegible]რომ არა ის, არამედ მებრძოლი იმ[illegible]ერიალიზმია, რომელსაც არ სურს [illegible]ანაარალება და ანაირად ამზა[illegible]დებს ახალ ომებს რუსეთის დე[illegible]ეგაციის წინააღმდეგ. განიარაღე[illegible]ების შესახებ ანტანტის იმპერია[illegible]ლიზმმა საფრანგეთის მეთაურობით [illegible]ადაჭილი უარი განაცხ და და მით [illegible]ერთი უდიდესი თვალთმაქცობა, [illegible]ომელსაც მიმართავ ბრიანმა ვაშინგ[illegible]ტონის კონფერენციაზე იმის შესახებ, [illegible]რომ განიარაღება ევროპაში შეუძლ[illegible]ებელია, რადგან რუსეთი იარაღშია [illegible]ამჯდარიო, აი ეს თვალთმაქცობა, [illegible]რუსეთის მოთხოვნ სა და საფრანგეთის უარის შემდეგ ამ განიარაღებაზე, აშკარა შეიქნა მთელი ქვეყნისთვის.

საბჭოთა რუსეთი გამოვიდა შებაიარღლენ ხალხთა შორის მშვიდობიანობის, ანტანტა კი საფრანგეთის მეთაურობით—მოცაქული კვლავ სისხლის ღვრის, მუდმივი შფოთის და საერთო ინტერესების გამომხატველი.

ჩვენ ვიცით, როგორ წავიდა რუსეთი გენუაში. ჩვენ ვხედავთ, რას მიაღწია მან ჯერ ჯერობით. ჩვენ დავინახავთ, მიუხედავათ იმისა, რომ გენუის „ოთურმა" სრულდება, ის საქმე რომელიც უნდა გაკეთებულიყო ამ კონფერენციაზე, გაკეთდება ჯერ ნაწილობრივ რუსეთ-გერმანიის ხელშეკრულების ეფექტით და შემდეგ სეპარატიული ხელშეკრულებებით, რომელთა ციკლის მოლოდინში საფუძველი დავაქვს ვიყოთ, განსაკუთრებით სწორედ ამ ხელშეკრულების დადების შემდეგ, როგორც ამის შესახებ ცნობები უკვე არის.

„**გენუია**" **მარცხდება, საბჭოთა რეპუბლიკები იმარჯვებენ, საბჭოთა ფედერაცია უკვე გამარჯვებულია** დღეს.

კოოპერაციის გაერთიანება

ხვალ ქ. ბაქოში გაიხსნება ამიერ-კავკასიის კოოპერატივთა ყრილობა, რომელმაც უნდა გამოარკვიოს და თავის სიტყვა თქვას ამიერ-კავკასიის საბჭოთა რესპუბლიკებში არსებულ კოოპერატიულ ცენტრების ურთი-ერთ დამოკიდებულების შესახებ, რათა მათ ეკონომიურ საქმიანობას უფრო მეტი წარმატებით და ნაყოფიერი ხასიათი ექნეს.

რომ კოოპერაციას საერთოდ დიდი მნიშვნელობა აქვს დღევანდელ ჩვენს სამეურნეო აღმშენებლობისათვის, ეს უეჭველია და დავა ამის შესახებ უბრალო წყლის ნაყვა იქნებოდა.

მაგრამ ამასთანავე ისიც უნდა აღვნიშნოთ, რომ საჭიროა ამიერ-კავკასიის ამ სამივე რესპუბლიკების კოოპერატიულ ცენტრების და მასთან კიდევ სხვა და სხვა სახისა და დარგის კოოპერაციის, რომლებიც გაფანტული არიან, როგორც ჩვენი რესპუბლიკის ტერიტორიაზე, ისე მეზობელ რესპუბლიკებისაზედაც, მჭიდროთ გაერთიანება საქმიანურ ნიადაგზე, რათა მათ მუშაობამ და მოღვაწეობამ მეტი ნაყოფი გამოიღოს ამიერ-კავკასიის აშრომელ მასების ინტერესების სასარგებლოთ და მით ერთგვარი დამხმარე როლი ითამაშოს ამ მასების ეკონომიური მდგომარეობის გაუმჯობესობის საქმეში, რისთვისაც მთელ ძალ ღონეს ხმარობს ჩვენი მუშათა ხელისუფლება.

საზოგადოთ უნდა ითქვას, რომ დღეს ჩვენ ყველა ქვეყნები კონტინენტურ ბურჟუაზიულ ქვეყნებთან ევროპის ეკონომიურთ აღდგენისათვის, რამდენათაც ამ აღდგენაზე შეგვიძლია ლაპარაკი ჩვენ, კომუნისტებს, თანამედროვე საზოგადოებრივ ურთიერთობათა ნიადაგზე. ანტანტის იმპერიალისტური მთავრობების პოზიცია შეიქნა ამ საკითხშიც გამომხატველი რუსეთის „კრედიტორების" მესაკუთრეობრივი ინტერესების, რომლებსაც სურთ არა ეკონომიური აღდგენა ევროპისა, არამედ უკან დაბრუნება თავისი ქონების რუსეთში, კერძო საკუთრების ინსტიტუტის სრული აღდგენა, რუსეთის რევოლიუციის დამარცხება ამ ნაირად მოკავშირეთა ხელმწიფოებმა ევროპის ხალხთა ფართო მასების, მათი მდგომარეობის გაუმჯობესების ინტერესები, ანაცვალეს (როგორც ეს შეფერის მათ კლასიურ გუნებას) ბანკირებისა და მრეწველების ვიწრო ინტერესებს.

აქაც საბჭოთა რუსეთი გამოვიდა წარმომადგენელი, „პორტაპარლი", ევროპის ხალხთა ფართო ინტერესების, მათი კეთილდღეობის.

მოკავშირეები მივიდნენ საბჭოთა რუსეთთან დანიშნულ „პაემანზე" გენუაში ისევე, როგორც ერთ დროს კლემანსო მივიდა ვერსალში ან ფონ-კიულმანი ბრესტში. მაგრამ სასტიკათ მოსტყუვდნენ. ვერსალი ან ბრესტი აღარ განმეორდა. საბჭოთა რუსეთმა ამ ირ, დღეს უკვე არა მარტო გეოგრაფიულს, არამედ უადრესათ პოლიტიკურ ტერმინებს დაუპირისპირა მესამე: „რაპპალო". იმპერიალისტურმა ომმა უკარნახა დამარცხებულებს იმპერიალისტური ზავი. ასეთი ზავების ნიმუში მოგვაკვ ბრესტმა და ვერსალმა. პირველი მოიპო. მეორეს გავლენის ქვეშ სული ძვრება ცენტრალურ ევროპს და შეიძლება ითქვას მთელ ევროპასაც რუსეთის დელეგაციის სუფალი იყო და ერის არა „ვერსალს" განმორება. მან სთქვა არსებითათ—რომ მართალია კონფერენციის თავჯდომარე ფაქტა იმაში, რომ, როგორც მან განაცხადა, გენუაში შეიკრიბნენ არა გამარჯვებულები და დამარცხებულები, არამედ თანასწორ უფლებიანები, მაშ დავ წყოთ თანამშრომლობა გონიერი ურთიერთ დათმობის ნიადაგზე. თქვენ კი გსურთ დამონება მთელი ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპის.

ჩვენ სხვანაირად გვესმის ზავის საკითხი; რუსეთ-გერმანიის ხელშეკრულება რაპალოში—აი „ჩვენებური" ზავი. და საბჭოთა რუსეთმა კვლავ ნიშანი ჩამოაფხრწა მოკავშირეთა უჩაღებს და დასდო ხელშეკრულება გერმანიასთან ორივე მხარის ურთიერთ სარგებლიანობის ნიადაგზე და სეპარატიული ხელშეკრულებებით, რომელთა ციკლის მოლოდინში საფუძველი დავაქვს ვიყოთ, განსაკუთრებით სწორედ ამ ხელშეკრულების დადების შემდეგ, როგორც ამის შესახებ ცნობები უკვე არის.

„**გენუია**" **მარცხდება, საბჭოთა რეპუბლიკები იმარჯვებენ, საბჭოთა ფედერაცია** უკვე გამარჯვებულია.

ნარევი

გერმანიის ფინანსიური მდგომარეობა და მოკავშირეთა მოთხოვნა.

„სტატისტიკი" (პირველი აპრილი) სტატიაში: „ზარალის ანაზღაურება და მარკის კურსი", ჩერდება გერმანიის კანცლერის ვირტის სიტყვაზე, რომელიც წარმოსთქვა მან რეიხსტაგში გენუის კონფერენციის წინა ხანებში. ვირტი მოხსენებას აკეთებდა უკანასკნელ მოთხოვნების შესახებ, რომლებიც წამოყენებულ იქნა მოკავშირეებს მიერ ლონდონის კონფერენციის ეს მოთხოვნები შეიცავენ, როგორც ვიცით 1922 წლისათვის 720 მილიონ მარკას ოქროთი და 1,450 მილიონ მარკას საქონლის ოქროს პრეტენზიის მიხედვით. ვირტმა მიუთითა იმ გარემოებაზე, რომ გერმანიას ესაჭიროება 1922 წლისათვის სრული მორატორიუმი, მაგრამ უმთავრესათ ის მიდიოდა მოკავშირეების იმ მოთხოვნების წინააღმდეგ, რომლებიც წარმოადგენენ გერმანიის შინაურ საქმეებში ჩარევას, როგორც მაგალითად, ის მოთხოვნა, რომ გერმანიამ გადადიოს გადასახადები 1922 წ. 60 ბილიარდ მარკით, მიეცეს უფლება მოკავშირეებს კონტროლი გაუწიონ გერმანიის ფინანსებს და სხვ.

ინგლისურ ჟურნალს საფუძვლიანათ მიაჩნია ვირტის ეკონომიური საბუთები და განსაკუთრებით მიი მოთითება მასზე, რომ მოკავშირეების მოთხოვნები მიგვიყვანს მხოლოთ გერმანიის მარკის კურსის დაწევამდე. როდესაც ნოემბრის ბოლოში ლონდონის კონფერენციის წინაშე დაიბადა იმედი იმისი, რომ გერმანიას წაუყენებენ უფრო განიერ მოთხოვნებს, გერმანიის მარკის კურს, რომელიც იყო 26 ნოემბერს ასეთ პროპორციაში ინგლისის სტერლინგთან: 1 172 მარკ—ერთი გვრანტა სტერლინგი, თანდათან შესამჩნევათ გადადა, ავიდა, ასე, რომ დეკემბრის ბოლოში გვრანტა სტერლინგი ღირდა მხოლოთ 770 მარკა. მაგრამ, როდესაც გამოირკვა, რომ მოსალოდნელი შემსუბუქება გერმანიისათვის არ მოხდება, მარკა ხელახლა ისევ დაეცა 1922 წ. მარტის ბოლოში გვრანტა სტერლინგი ღირდა უკვე 2 470 მარკა.

საბიუჯეტო წონასწორობა გერმანიაში ესაჭიროება არა მარტო თვით მას, არამედ მოკავშირეებსაც; ამიტომ უკანასკნელთა ინტერესებია, ინგლისის ჟურნალის აზრით, მისცენ გერმანიის მთავრობას შესაძლებელი ლგოტები და გაანთავისუფლონ ის ზარალის ანაზღაურებელ ბარჯებისაგან. სანამ არ იქნება მოსპობილი საბიუჯეტო დეფიციტი და გერმანიის კრედიტი არ აღდგება იმდენათ, რომ მან შესძლოს საერთაშორისო სესხის აღება რამდენიმეთ გონიერ პირობებით.

მოკავშირეების თვით მოთხოვნილებანი იმდენათ, რამდენათაც ისინი ეხებიან ინგლისის ინტერესებს, ინგლისის ჟურნალს მიაჩნია, გერმანია შესძლებს შეასრულოს სავსებით ისინი

სწორეი ასევე საკვირველია ის (და ამ შემთხვევაში არ ეთანხმება ის გერმანიის კანცლერს) კონტროლ ს მოთხოვნას გერმანიის ფინანსებზე „კონტროლი ეს არაა, რომელიც უნდა გადაიხადოს გერმანიამ მორატორიუმისთვის. ვირტის საბუთებს, რომ მოკავშირეთა კონტროლი შეუთავსებელია სუვერენულ სახელმწიფოს ღირსებასთან, რამდენიმეთ აქვს

ჩამოყალიბებული, არიან ლონდონში, ინგლისის ჟურნალს მიაჩნია, გერმანია შესძლებს შეასრულოს სავსებით ისინი

სუფთველ, მაგრამ არ ეთანხმება მოკავშირეთა სამართლიან მოთხოვნებს ზარალის ანაზღაურების შესახებ. ვირტი ალბათ ივიწყებს, რომ გერმანიის პატივი ილახება იმითაც, რომ ის არ იხდის თავის ვალდებულებებს".

(„კოოპერატივნოე დელო" № 66).

გენუის კონფერენცია

ანტანტის დაშლა

ნეიტრალურ სახელმწიფოთა განცხადება.

ვარშავა. 8 მაისი. (რადიო მოსკოვით). შვეიცარიის წარმომადგენელმა მოტტემ, ბარერთან საუბრის შემდეგ, განუცხადა შანცერს, რომ ზოგიერთ ნეიტრალურ სახელმწიფოთ განზრახვა აქვთ მოაწერონ ხელი მოკავშირეთა მემორანდუმს, თუ მას ხელს არ მოაწერენ ბელგია და საფრანგეთი.

მოკავშირეთა მემორანდუმზე რუსეთის პასუხის გარშემო

ვარშავა. 8 მაისი. (რადიო მოსკოვით). **გენუიდან იტყობინებიან, რომ საბჭოთა პასუხში, რომელიც უნდა გადაეცეს მოკავშირეებს** თითქოს შემდეგი მუხლები არსებობს: 1. **აქვთ თუ არა მოკავშირეთ განზრახვა იცნონ საბჭოთა მთავრობა დეიურეთ ყოველგვარ გამოცდის პერიოდის გარეშე?** 2. **თანახმა იქნებიან თუ არა მოკავშირენი, რომ რუსეთში ქონებათა უცხოელ მეპატრონეებს აუნაზღაურდეთ ზარალი საკუთრებათ, რა ფორმაშიც არ უნდა იყოს იგი, მათი გადაცემის გარეშე?**

თანახმა არიან თუ არა მოკავშირენი მისცენ რუსეთს მორატორიუმი და თუ თანახმა არიან რა ვადით? აქვთ თუ არა მოკავშირეთ განზრახვა მისცენ რუსეთს კრედიტები და თუ აქვთ როგორი იქნება მისი რაოდენობა?

რუსეთის პროგლემა

დახასრულის წინაშე

ბერლინი. 9 მაისი. (გერმანული რადიო). გენუის კონფერენცია იმ მდგომარეობაშია, როდესაც მან უნდა მიიღოს უკანასკნელი დადგენილებანი. გაზეთ „ლიბერტეს" ცნობით მოკავშირეთა ურთიერთობა ბურუსით არის მოცული. შესაძლებელია ლოიდ ჯორჯმა ყოველ წუთში დატოვოს გენუა. საფრანგეთის პრესა ძლიერ პესიმისტურად უყურებს საქმეს, ხოლო ინგლისის პრესის კიდევ აქვს იმედი იმისა, რომ კრიზისი საბოლოოდ დამთავრდება. საერთო აზრი ისეთია, რომ შექმნილ მდგომარეობაში მთავარი დამნაშავე ბარტუა, თორემ დანარჩენ მოკავშირეთა შორის სრული თანხმობა არსებობს.

უიმედობა.

ნაუენი 9 მაისი (გერმანული რადიო) გენუაში შექმნილი მდგომარეობა მით უფრო უიმედოთ მიჩნიათ, რომ საფრანგეთი და გერმანია უარს ამბობენ რაიმე დასმონ რუსეთის საკითხში. საერთოდ სწამთ, რომ რუსები არ მიიღებენ მოკავშირეთა მემორანდუმს. ბარტუმ უარი სთქვა რაიმე ეთქვა კონფერენციის მომავალ შედეგების შესახებ. იტალიის დელეგაცია უნაყოფოდ სცდილობს როგორმე ხელი შეუშალოს კონფერენციის ჩაშლას. იტალიის დელეგაცია სცდილობს დაუმტკიცოს რუსეთის დელეგაციას, რომ უფრო მეტის დათმობა მოკავშირეთ არ შეუძლიათ.

ბარტუ მოითხოვს „უფრო მეტ გარკვეულობას.

ნაუენი 9 მაისი (გერმანული რადი) ბარტუმ ჟურნალისტებთან ბაასში განაცხადა, რომ იგი არ სდებს ბრალს რუსებს კონფერენციის ჩაშლის სურვილში მაგრამ იგი მოითხოვს, რომ რუსებმა უარი სთქვან მიკიბულ მიკიბულ მოქმედებებზე და პირდაპირ მიღონ ან უარყონ მემორანდუმი. მხოლოდ ამ გზით შეიძლება გამოირკვეს მდგომარეობა.

ბორდო. 9 მაისი (ფრანგული რადიო) გაზეთი „პტი პარიზიენ" ეხება რა გენუაში შექმნილ მდგომარეობას, საყვედურს უთვლის ინგლისის იმ ზოგიერთ გაზეთებს, რომელთაც ასე სწრაფად დაივიწყეს ის დიდი სამსახური, რომელიც ანტანტას გაუწია რაიმონდ პუანკარემ.

ბორდო 9 მაისი. (ფრანგული რადიო). გაზეთ „მორნინგ-პორტ"-ს სიტყვით, ბარტუს მიერ ინგლისელ ჟურნალისტებთან ნათქვამ განცხადებამ, უნდა საბოლოოდ განფანტოს ის საერთო რწმენა, თითქოს საფრანგეთი სცდილობდეს კონფერენციის ჩაშლას.

რუსეთის მოთხოვნილება.

ბერლინი, 9 მაისი, (გერმანული რადიო) გაზეთ „ლ,ევრის" ცნობით, **რუსეთი მოითხოვს საბჭოთა მთავრობის დაუყოვნებლივ ცნობას.** გარდა ამისა, წამოყენებული იქნება მოთხოვნილება მორატორიუმისა და დაუყოვნებლივი კრედიტის შესახებ და აგრეთვე უცხოელთა ქონების დაუბრუნებლად დაკმაყოფილების შესახებ.

ნაუენი, 9 მაისი. (გერმან. რადიო). გენუიდან მიღებული ცნობების თანახმად საბჭოთა დელეგაციამ მიიღო მოსკოვიდან ინ ტროქციები, სადაც მათ წინადადება ეძლევათ, არ სთქვან უარი პროპოზიციაზე და უარი სთქვან მ ორე აზრის დღვანდელ საზღვრების ცნობაზე.

პეტროგრადის მუშათა მოწოდება.

გენუა, 9 მაისი. (იტალიის რადიო). პეტროგადის საბჭოს აღმასკომი გენუის კონფერენციის შესახებ მიღებულ რეზოლიუციაში მოუწოდებს მთელი ქვეყნის მუშათა კლასს, დაეხმარონ რუსეთს ევროპის კაპიტალიზმის წინააღმდეგ.

რუსეთის ხელშია.

გენუა. 8 მაისი, (იტალიის რადიო). ბარტუმ, საფრანგეთის ჟურნალისტების მიერ გამართულ საუზმეზე განაცხადა, რომ კონფერენციის ხანგრძლივობა და მისი მომავალი მუშაობა რუსების ხელშია, რომელმაც უნდა გასცეს პასუხი და სთქვან: ან კი, ან არა. დადგა ბოლოს და ბოლოს ის დრო, როდესაც უნდა გათავდეს მელოდაობა. ბარტუმ გარკვეულად აგრძნობინა ყველას, რომ თუ რუსეთის პასუხი გაურკვეველი და ბუნდოვანი იქნება. საფრანგეთის დელეგაცია იძულებული იქნება დასტოვოს გენუა, ასეთივე განცხადება გაუკეთა ბარტუმ ამერიკის პრესის წარმომადგენლებს.

აზრთა გაცვლა გამოცვლა.

გენუა. 9 მაისი. (იტალიის რადიო). სხვა და სხვა დელეგაციათა მეთაურებს შორის კვლავ გრძელდება თათბირი და მოლაპარაკება შექმნილი მდგომარეობის შესახებ. განსაკუთრებულ მნიშვნელობას აქცევენ იმ თათბირს, რომელიც გაიმართა დელაბატროსის შენობაში ლლოიდ ჯორჯსა, შანცერსა, ჩიჩერინსა, კრასინსა და ლიტვინოვს შორის.

რუსეთის პასუხის გარშემო

გენუა. 9 მაისი, (იტალიის რადიო). კრასინმა ჟურნალისტებთან ბაასის დროს განაცხადა: რუსეთის დელეგაციამ რომ მიიღოს მოკავშირეთა მემორანდუმი, ეს იქნებოდა ფაქტიურად ცნობა რამდენიმე მილიარდიანი ვალისა, რის სამაგიეროდ იგი არავათარ რეალურ დახმარებას არ მიიღებდა.

ბორდო, 9 მაისი. (ფრანგული რადიო) იტალიის წრეებში ფიქრობენ, რომ თუ რუსეთის პასუხი დადებითი

კონფერენციის გარშემო

ანტანტის დაშლა.

ნაუენი. 9 მაისი. (გერმანული რადიო) ლოიდ ჯორჯმა ბარტუსთან შეხვედრის დროს იწინასწარმეტყველა ანტანტის აუცილებელი დაშლა, იმ შემთხვევაში თუ მომავალში საფრანგეთი და ბელგია სოლიდარულად იმოქმედებენ. გაზეთი „პტი პარიზიენ"-ი ბრალს სდებს ლოიდ-ჯორჯს მის პოლიტიკაში, რომელიც, გაზეთის ცნობით, იყო აუცილებლად მუშათა გავლენის ქვეშ და ერთგვარათ კონსერვატორების ზოგიერთ წრეებისა და ლონდონის სიტის გავლენის ქვეშ.

შორეულ აღმოსავლეთის რესპუბლიკის დაცვა.

ნაუენი 9 მაისი (გერმანული რადიო). გაზეთი „ნიუ-იორკ გერალი"-ს გენუის კორესპონდენტთან ბაასის დროს ჩ ჩერ ნა განაცხადა, რომ რუსეთის მთავრობა მზად არის ბოლომდის დაიცვას შორეულ აღმოსავლეთის რესპუბლიკა

თანახმა არიან მისცენ ასეთი ქონება ყოფილ მესაკუთრეთ იჯარით ან კონცესიით იმ შემთხვევაში თუ ეს უკანასკნელნი იჯარის საუკეთესო პირობებს წარადგენენ. გაზეთი შემდეგ იუწყება, რომ საფრანგეთი და ბელგია არ ეთანხმებიან ინგლისელებისა და იტალიელების მიერ შემუშავებულ მუხლებს ჩამორთმეული ქონებათა შესახებ. საერთოდ ეს საკითხი წარმოადგენს, გაზეთის სიტყვით, უმთავრეს ღერძს არა მარტო კონფერენციისათვის, არამედ თვით მოკავშირეთა შორის დამოკიდებულებისათვის.

გერმანია შუამავლის როლში.

ვარშავა. 8 მაისი. (რადიო მოსკოვით). გენუიდან მოსული ცნობების თანახმად ლოიდ-ჯორჯმა სთხოვა გერმანიის დელეგაციას მიეღო შუამდგომლობა რუსეთსა და ანტანტას შორის. ინგლისი იმედოვნებს, რომ ამით დაჩქარდება შეთანხმების ჩამოგდება. ლოიდ-ჯორჯის საუბრის შემდეგ მოხდა თათბირი ვირტისა და რატენაუსი ჩიჩერინთან.

ხმები კონფერენციის მუშაობის შეწყვეტის შესახებ.

ვარშავა. 8 მაისი (რადიო მოსკოვით). გაზეთი „რეჩ პოსპოლიტა“ იტყობინება: გენუაში გავრცელებულია ხმები, რომ მაისის შუა რიცხვებში დროებით შეწყდება კონფერენციის მუშაობა. მუშაობის შეწყვეტის ვადა ჯერ არ არის გამორკვეული. შესაძლებელია, რომ დელეგაციების თავმჯდომარეების უმრავლესობა, რომელნიც ამასთან ერთად თავის სახელმწიფოს პრემიერები არიან, ისარგებლებენ მუშაობის ამ შეწყვეტით, რათა მოხსენება გაუკეთონ კონფერენციის შესახებ თავიანთ პარლამენტებს. კონფერენციის მუშაობის დროებით შეწყვეტის აზრი, როგორც იტყობინებიან, იკოთვნის ლოიდ-ჯორჯს.

კაპიტალიზმის სამეფოებში

უცხოელების დსცვა პეკინში

ბერლინი 9 მაისი (რადიო) პეკინში სერიოზული რევოლიუციონური მოძრაობის და საომარ საშიშროების გამო, უცხოელების დიპლომატიურმა კორპუსმა მიმართა ჩინეთის მთავრობას თხოვნით გამოაცხადონ პეკინის ევროპის ნაწილის ნეიტრალიტეტი. მისიებმა გააძლიერ ს თავიანთ შენობების დაცვა.

ემიგრაცია ამერიკაში

ბორდო 9 მაისი (რადიო) შეერთებული შტატების სენატის კომისიამ გამოიტანა გადაწყვეტილება შესახებ ამერიკაში ემიგრანტების მიღებისა მხოლოდ ამერიკულ გემებით.

ჩიკაგოში

ნიუ-იორკი ჩიკაგოში ამოვარდა ჯერ არ ყოფილი გრიგალი, რომელმაც დაანგრია ბევრი სახლები, ქალაქის დასავლეთ ნაწილში. ჯერ ჯერობით აღმოაჩინეს 50 მოკლული. ნიაღვარმა დაჰფარა გარე მღებარე მიდამოების დიდი ნაწილი. გამოანგარიშებით ზარალი უდრის რამოდენიმე მილიონ დოლარს.

რაუშერის დანიშვნა.

ბერლინი. „ფოს“-ის ცნობების მიხედვით ყოფილი წარმომადგენელი გერმანიის მთავრობისა ტფილისში რაუშერი დანიშნეს წარმომადგენლად ვარშავაში.

გერმანიის და უკრაინის მოლაპარაკება.

ბერლინი. „ფოსიშე ცეიტუნგი“ იუწყება რომ გერმანიის რამოდენიმე მსხვილი ქარხნების ადმინისტრაციამ (ზემო სილეზიაში) გამართა მოლაპარაკება უკრაინის საბჭოთა მთავრობის წარმომადგენლობასთან ბერლინში უკრაინიდგან გერმანიის სამეწველოებისათვის რკინის მადნის გაზიდვის შესახებ. განზრახულია მადანის გადაზიდვა ტრანზიტით პოლონეთის საშუალებით. განზრახულია აგრეთვე ტარიფის შემცირება.

მუშათა მოძრაობა სპარსეთში.

თეირანი. სპარსეთის მთავრობის თავმჯდომარემ გამოსცა შემდეგი საველდებულო დადგენილება:

1. ყველა ფაბრიკებში წესდება საველდებულოდ რვა საათის სამუშაო დღე. 2. შრომა ნოხების ფაბრიკებში თავისუფალია. 3. მცირე წლოვან ბავშვებს არ შეუძლია ფაბრიკებში მუშაობა. 4. შუა დღისას მუშებს უნდა ეძლეოდეს ერთი საათის დასვენება. 5. ფაბრიკებში დაცული უნდა იქნეს ყველა გიგიენური მოთხოვნილებანი —განსაკუთრებით ქალების მიმართ. 6. მოპყრობა მუშებთან უნდა იყოს გუმანიური და თავაზიანი.

დახმარება დამშეულებს.

კონსტანტინოპოლი. „ლე-რენეილი“ აქვეყნებს ვერა ფიგნერის წერილს ვოლგის მხრის სიმშილობის საშინელებაზე. სხვათა შორის ფიგნეს მოყავს მაგალითი: ეკატერინენბურგიდგან კაზანამდე მოგზაურობის დროს დედამ სამჯერ სცადა თავისი ბავშვის ბანჯრიდგან გადაგდება, რომ არ ეცქირა მისი ტანჯვისათვის. დამშეულთა მდგომარეობის დახასიათების შემდეგ ვერა ფიგნერი დასძენს: მიიღეთ ყოველივე საშუალება დასახმარებლად. მდგომარეობა საშიშია.

ამ წერილის მოთავეების შემდეგ ბურგუენი სწერს: მე მომყავს ეს სტრიქონები კონსტანტინოპოლის დედების საყურადღებოდ. ჩვენგან ძლიერ ახლო იტანჯებიან, იტანჯებიან უდანაშაულო ბავშვები, რომლებიც არსებობის გარიჟრაჟზედ განიცდიან ისეთ წამებას, რომ სიტყვებით არ აიწერება. კონსტანტინოპოლის ხალხო—გაიღიძეთ. შენი გულგრილობა სისაძაგლეა. შენი მოვალეობაა დახმარება აღმოუჩინოთ რუსეთს, მთავრობამ უნდა გამოიჩინოს ინიციატივა. საბერძნეთ ოსმალეთის ზავის მწვავე საკითხებმა არ უნდა დაგვავიწყოს ვოლგის ნაპირების უდიდესი ტრაგედია. ვეებერთელა სივრცეზე, რომელიც საფრანგეთის მთელს ტერიტორიას უდრის დამშეულია რამოდენიმე მილიონი ხალხი. კონსტანტინოპოლის მცხოვრებლებმა არ უნდა უცქირონ ამ უბედურებას გულგრილად. დახმარება მოგცემს თქვენ უფლებას ილაპარაკოთ კაცთ მოყვარეობაზე და მოითხოვოთ თქვენთვის დახმარება.

ნუ თუ თქვენ ყურებამდე არ აღწევს გულშემეზარავი კვნესა იმათი, ვინც მთელ ევროპას კვებავდა და დღეს კი კვდება იმავე ევროპის გულგრილობის გამო. გამოურკვეველია რომელია უფრო უარესი: სტიქიური უბედურება თუ გულგრილობა.

კონსტანტინოპოლის მცხოვრებნო ახალგაზრდებო და მოხუცნო, მდიდრებო და ღარიბებო შეერთდით სიმშილის საწინააღმდეგო ბრძოლაში ვოლგის მხრის დამშეულთა სასარგებლოდ.

ამიერ-კავკასიის ფედერაციაში

აზერბეიჯანი.

წერა-კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაცია. როგორც იტყობინება „ბაქოს მუშა“ კავკასიის პირველმა კორპუსმა სასახელოდ შეასრულა დამკვრელი ამოცანა წერა კითხვის უცოდინარობის ლიკვიდაციისა. ცოტას გამოკლებით (დასახჩრებულები, ავადმყოფები) წერა კითხვის უცოდინარობა მოსპობილია კორპუსის ყველა ნაწილებში. აზერბეიჯანის ბრიგადამ, რომელიც შედის პირველ კორპუსში დ რომელშიდაც ითვლებოდა 90 პროც. წერა-კითხვის უცოდინარებისა, ბრძანება არმიის მიმართ შეასრულა თითქმის ერთი ორათ და დავალებული 20 პროც. მაგივრად წერა-კითხვის უცოდინარობა თურქებში მოისპო 35 პროც. მეტი.

მევენახეობის და მეღვინეობის სამმართველო. სახალხო კომისართა საბჭომ დაამტკიცა დებულება საბჭოთა აზერბეიჯანის მიწადმოქმედების კომისარიატთან არსებული მეღვინეთა და მევენახეთა სამმართველოს შესახებ. ამ ორგანოს მოქმედების ფარგლებში შედის აზერბეიჯანის ტერიტორიაზე მევენახეობის და მეღვინეობის დახმარება და განვითარება ყურძნიდან პროდუქტების გადამუშავება და მთელი მუშაობის კოორდინაცია ამ დარგში.

ხსენებულ სამმართველოს უფლება ეძლევა მხოლოდ ყოველ ცალკე შემთვევაში სახალხო კომისართა საბჭოს ნებართვით დაიჭიროს კავშირი კერძო კაპიტალთან ამ უკანასკნელის თავის კაპიტალით მონაწილეობის მისაღებად წარმოებებში და ამხანაგობებში. სამმართველო სამეურნეო ანგარიშიანობის საფუძველზე აწარმოებს ექსპლოატაციას საბჭოთა იმ მეურნეობისას, რომლებშიდაც მევენახეობას უჭირავს მეურნეობის მთავარი დარგი და აგრეთვე ნაციონალიზაცია მოხდენილ ქარხნებისას, სადაც ამუშავებენ სპირტს და სხვ.

მენშევიკების და ესერების გამოსვლის გარშემო. ესერების და მენშევიკების უკანასკნელ გამოსვლასთან დაკავშირებით, რომელიც (გამოსვლა) გამოიხატა მთელი რიგი მრეწველობების ცეცხლის გაჩენაში, ბევრ რაიონებში შესდგა მრავალ რიცხოვანი საერთო კრებები და გამოტანილ იქნა რეზოლიუციები, რომლებშიდაც ზიზღს უგზავნიან მუშათა კლასის მტრებს. ასე მაგალითად შესდგა სამხედრო და საზღვაო ნავთსადგურის მუშების და მოსამსახურეების საერთო კრება, სადაც დაესწრო 500 კაცამდი. შესდგა აგრეთვე პირველ მექანიკურ სახელოსნოს, ელექტრონაკადის, მრეწველობა № 7 მუშების და ბაილოგობიბიეიბატსკის რაიონულ საბჭოს პლენუმის სხდომა და სხვ. მოისმინა რა ხსენებულმა პლენუმმა ამხ. კიროვის მოხსენება გამოიტანა შემდეგი რეზოლიუცია: „საერთაშორისო ბურჟუაზია, რომელმაც დაკარგა ყოველგვარი იმედი მუშათა და გლეხთა ხელისუფლების დამარცხების აშკარა ბრძოლაში და რომელიც მუშების მოთხოვნით აძულებული შეიქნა წასულიყო უკანასკნელ დათმობაზე—საბჭოთა რუსეთის ცნობაზე—მაინც მიმართავს ყოველ საშვალებას, რომ ყოველ მოხერხებულ შემთხვევაში დაასუსტოს საბჭოთა ხელის უფლება. ამ საქმეში განსაკუთრებული სიმხურვალით ეხმარება მას შავრაზმული ესერების პარტია პასუხისმგებელ ხელმძღვანელებზე თავდასხმით, რკინის გზების და ხიდების აფეთქებით, დამშეულებისათვის პროდუქტების შეჩერებით და მრეწველობების ცეცხლის წაკიდებით, საბჭოს პლენუმი აცხადებს, რომ ის არავის ნებას არ მისცემს მუშების და გლეხების ხელისუფლებასა და მეურნეობაზე და ერთგულოვანი შეტევით ჩაახშობს ყოველივე ასეთ ცდას.

ბაქო 4 მაისის რადიო. აზერბეიჯანის საბჭოთა მეორე ყრილობამ მიიღო შემდეგი რეზოლიუცია: „აზერბეიჯანის საბჭოების ყრილობა, მოისმინა რა თავისი მუშურ გლეხური მთავრობის მოხსენება, იწონებს მის მოქმედებას. ყრილობა სთვლის ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკების ფედერაციას ამიერ კავკასიის მშრომელ მასების დიდ გამარჯვებად და ავალებს თავის მთავრობას შემდეგშიაც გადაუხვევლად გაატაროს ის ცხოვრებაში.

წყალდიდობასთან ბრძოლა. არაქსის და მტკვრის მაქსიმალური დონე ჯერ-ჯერობით აღწევს 1,34 სანენს, რაც ნორმალურზე მაღალია. კალაპოტის გაღრმავების საშიშროება კვლავ თავიდან აცილებულია. 28 აპრილს შესდგა ზემორალიცინის „ლიუზების“ გახსნა, რომელიც ასაზრდოებს უდიდეს, უუნაყოფიერეს და უფრო მეტიდროდ დასახლებულ მუგანის რაიონს.

საქართველო.

პირველი მაისი ბათუმში. პირველი მაისის დღე ბათუმში ზეიმით იდღესასწაულეს. სატვირთავ შრომის სასახლესთან, განაპირა ქუჩაზე, სადგურზე და მუშათა რაიონულ კლუბში—„ბოგატირში“ მიტინგების გამართვის შემდეგ, პროფკავშირები გაემართა ოქტომბრის რევოლიუციის მოედნისაკენ, სადაც შესდგა წითელი ჯარის მიერ წითელი ფიცის მიღება. ფიცის მიღების და სრულიად რუსეთის და საქართველოს ცენტრალურ კომიტეტის სახელით და აჭარის ცაღ კომიტეტის წარმომადგენლების მისალმებების შემდეგ გაიმართა ჯარების პარადი ლენინის ძეგლთან. საღამოს ქალაქი გაჩირაღდნებული იყო. შესდგა რიგი საზეიმო წარმოდგენებისა, კონცერტების, მოხსენებების და სხვა.

კურსანტების გამოშვება. 1 მაისს ბათუმში მოხდა აჭარისტანის პარტშკოლის კურსანტების პირველი 80 კაცის საზეიმო გამოშვება.

სომხეთი.

ერევანი 5 მაისი. (რადიო). **დახმარება სომხეთს.** გაეცნო რა ობლების მდგომარეობას სომხეთში ლონდონის ლორდ მერის ფონდის წარმომადგენელი არმოტრონგ სმიტი 4 აპრილს არშაკ საფროსტანთან ერთად გაემგზავრა ლონდონში მოხსენების გასაკეთებლად.

დაშეულთა დამხმარე კომიტეტი. სომხეთის დამშეულთა დამხმარე კომიტეტი პრეზიდიუმის მორიგ სხდომაზე მიწადმოქმედების კომისარის ამხ. ერზინკიანის მოხსენებიდან გამოირკვა, რომ 5 მაისამდი კომიტეტმა მიიღო სომხეთის [illegible] სომხებისაგან სულ [illegible] მარცვალი, რომელიც განაწილდა ლტოლვილთა შორის.

საქართველოს ეკონომიური ცხოვრება

სამხედრო კოოპერაცია. სამხედრო კოოპერატივი ამიერ-კავკასიის კავშირო აერთიანებს ამ ჟამად 70 ძირითად კოოპერატივებს, რომელნიც შემოკრებილი არიან რაიონულ კოოპერატიულ გაერთიანების გარშემო. უკანასკნელი ძირითადი კოოპერატივი დაარსდა თბილისში №-ავიო შემკეთებელ მატარებელთან და აერთიანებს 200 წევრს. ძირითად კოოპერატივების და მათი რაიონული გაერთიანების და აგრეთვე ამიერ კავკასიის კავშირის ცენტრალურ სამმართველოს ტრიალი დიდდება, და მყარდება კავშირი სამოქალაქო კოოპერატივებთან და საზოგადოებრივ დაწესებულებებთან და საზოგადოებრივ დაწესებულებებთან.

ტრესტის თამბაქოს ფაბრიკების წარმოება. საერთო დამზადება თამბაქოს ტრესტის ფაბრიკებისა მიმდინარე წლის პირველი 4 თვის განმავლობაში უდრის 128.526.000 ცალ პაპიროს და 97.940 გირვანქა თამბაქოს. თვების მიხედვით დამზადება შემდეგგვარათ სწარმოებდა.

თვე	პაპიროსი ათას ცალ.	თამბაქო გირ.
იანვარი	24.910	16.855
თებერვალი	33.093	20.942
მარტი	30.882	29.563
აპრილი	39.641	30.580

ამ რიგად ყველაზე მეტი დამზადება ფაბრიკებმა მოახდინეს აპრილის თვის განმავლობაში, როდესაც იგი იანვართან შედარებით გაიზარდა პაპიროსის საქმეში 59,3 პროც., ხოლო თამბაქოისაში კი 82 პროც.

ამასთან ერთად ესავე სურათი გვაჩვენებს საერთოდ წარმოების განვითარება. თამბაქოს საქმეში ეს განსაკუთრებულ ინტერესს იჩენს. ეს ფაქტი ნაკარნახევია ტრესტის ადმინისტრაციის ბრძოლა ბაზრის დაპყრობისა ბაზრის ბოლოს ეს ბრძოლა ბოლოს ეს ბრძოლა ბოლოს ეს ბრძოლა

ეროვნული ბიბლიოთეკა

შესახებ. უმთავრესი ყურადღება მიექცევა ქალაქიდგან ნაგვის გაზიდვის საკითხს.

◆ **მისაბაძი მაგალითი.** ქალაქ თბილისის და მისი მაზრის საბინაო-სამეურნეო კომისარიატთან არსებული კულტგანმანათლებელ კომისიამ დაადგინა ამ დღეებში მოეწყოს დიდი საელიტერატურო დრამატიული წარმოდგენა—საღამო, რომელშიაც მიიღებენ მონაწილეობას ახალგაზრდა პროლეტარული მკოსნები: იონა ვაკელი, სანდრო ეული, პ. სამსონიძე, გოგიტო ციმბირელი და სხვა. წარმოსადგენთან მზადდება პიესა „აშენდა საქართველო“ რომლის შემოსავალი 50 პროც. გადაირიცხება საქართველოს დამშეულთა სასარგებლოთ, და 50 პროც. გაზეთ წითელარმიელის სასარგებლოთ. კომისია სთხოვს ამხ. ფ. მახარაძეს და რაჟდენ კალაძეს დაესწრონ აღნიშნულ საღამოს.

პოლიტ კულტ განმანათლებელი კომისია.

◆ **გადასახადი გემებზე.** სახალხო კომისართა საბჭომ დაადგინა გადასახადი გემებზე და ნავთსადგურში აკრეფოს 20 კაპ. ოქროთი თითო ტონაზე მხოლოდ ერთჯერ, ამასთანავე გემები, რომელნიც გადავლენ ერთი ნავთსადგურიდან მეორეში, იხდიან ამ ფასს მხოლოდ პირველ ნავთსადგურში შავი ზღვის ნაპირზე ბათუმიდან გაგრამდე.

◆ **ეპიდემიის მხვლელობა.** 24 აპრილიდან 1 მაისამდე თფილისის რკინის გზის საავთომყოფოში შემოვიდა 41 პარტახტიანი სახადით ავადმყოფი. ამავე დროს ორივე ქალაქის საავადმყოფოშა იყო ავადმყოფი; პარტახტიანი სახადით—173, ყვავილით—14, ხოლერით—8 და 1 საეჭვო ხოლერით ავადმყოფი.

◆ **ურთიერთ დახმარების და ურთიერთ დაზღვევის კომიტეტებში.** შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებული უღარიბეს მცხოვრებთათვის სახელმწიფო დახმარების ქვეგანყოფილება შეუდგა რესპუბლიკაში ურთიერთ დახმარების და ურთიერთ დაზღვევის კომიტეტების ორგანიზაციის გეგმის შემუშავებას.

◆ **სამხედრო კოოპერაციის უწყება.** გამოვიდა „სამხედრო კოოპერაციის უწყების“ პირველი ნომერი, გამოცემა ამიერ-კავკასიის სამხედრო კოოპერათივთა კავშირისა. გარდა ორიგინალურ წერილებისა იქ მოთავსებულია: სამხედრო კოოპერატიულ წუშაობის მიმოხილვა ამიერ კავკასიაში, დეკრეტები და რეზოლიუციები სამხედრო კოოპერაციის შესახებ, სამხედრო კოოპერატიული ცხოვრების ქრონიკა და ბიბლიოგრაფიული განყოფილება: „რა უნდა იკითხონ კოოპერაციის შესახებ“.

◆ **ბრძოლა ბანდიტებთან.** მილიციის მიერ მიღებულ ენერგიულ ზომებით, დუშეთის მაზრაში შეპყრობილ იქმნა ცნობილი ბანდიტი-ყაჩაღები ქისტური, ნიკო გულიაშვილი, ბესო ჩანადარი და ჭიტო ჩანადარი.

— მილიციის მიერ მიღებულ ზომებითვე თიანეთის მაზრაში შეპყრობილ იქნენ: იასონ ფრუიძე, კოტე ყურაშვილი და შეკილაძე ბიქტორი.

— 24 აპრილს, ჭუთაისის მაზრაში სიმონეთის თემში მილიციას შეტაკება ქონდა ყაჩაღთა ბრბოსთან. სროლა გაგრძელდა სამი საათის განმავლობაში. სროლის დროს დაჭრილ იქმნა ერთი ყაჩაღთაგანი სერგო ჭუმბურიძე, რომელიც მოთავსებულია საავათმყოფოში. დანარჩენი ყაჩაღები: კეთილაძე, უკლება და საკანდელიძე. მიიმალნენ, ისარგებლეს რა ღამის სიბნელით.

◆ **დებულება მიწით სარგებლობის შესახებ.** მიწათ მოქმედების კომისარიატმა წარუდგინა ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს მიწით სარგებლობის დებულების პროექტი. ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი პროექტის განხილვას დაამთავრებს ამ დღეებში.

◆ **საბინაო კანონი.** იუსტიციის საკანონმდებლო განყოფილებამ დაამთავრა ქალქაის აღმასკომის მიერ შედგენილ საბინაო კანონის პროექტის განხილვა, რომელიც იუსტიციის კომისარიატის კოლეგიის საშუალებით გადაეცეს დასამტკიცებლათ სახალხო კომისართა საბჭოს. პროექტის მიხედვით საზოგადო და კერძო დაწესებულებათა მუშა-მოსამსახურენი, რომლებიც ირიცხებიან პროფკავშირის წევრებად საბინაო ქირის გადახდის მხრივ ეკუთვნიან გადამხდელთა პირველ კატეგორიას, ე. ი. საბჭოთა წარმოების მუშა-მოსამსახურებს.

◆ **ექიმთა საყურადღებოთ.** თბილისის ექიმთა სექციის გამგეობასთან შესდგა კომისია, რომელიც კრებს ცნობებს ექიმთა შემოსავლის შესახებ, რომ მათზე სამართლიანად იქნეს გადასახადი გაწერილი შემოსავლის ოდენობაზე. ამისათვის აღნიშნული კომისია თხოვს ყველა თბილისში მცხოვრებ ექიმებს არა უგვიანეს 14 მაისისა წარმოადგინოს შემდეგი ცნობები: ჯამი 1921 წელში შემოსავლისა და მიწერილ გადასახადის რაოდენობა მისამართის და სპეციალობის აღნიშვნით.

ცნობები მიღება: ექიმ ქუთათელაძესთან, მიხეილის პროსპ. № 55. ექიმ დემიდოვთან, კრილოვის ქ. № 9.

და ექიმ ზაქარაიასთან, კადეტის ქ. № 2. რკინის გზის საავიდმყოფო.

◆ **სახლების ყიდვა-გაყიდვა და მიწების იჯარა.** ამ ჟამად კომუნალური მეურნეობის სამოწადმოქმედო ქვეგანყოფილების შემფასებელ მაგიერ, დუშეთის მაზრაში შეპყრობილ იქმნა ცნობილი ბანდიტი-ყაჩაღები ქისტური, ნიკო გულიაშვილი, ბესო ჩანადარი და ჭიტო ჩანადარი.

— მილიციის მიერ მიღებულ ზომებითვე თიანეთის მაზრაში შეპყრობილ იქნენ: იასონ ფრუიძე, კოტე ყურაშვილი და შეკილაძე ბიქტორი.

— 24 აპრილს, ჭუთაისის მაზრაში სიმონეთის თემში მილიციას შეტაკება ქონდა ყაჩაღთა ბრბოსთან. სროლა გაგრძელდა სამი საათის განმავლობაში. სროლის დროს დაჭრილ იქმნა ერთი ყაჩაღთაგანი სერგო ჭუმბურიძე, რომელიც მოთავსებულია საავათმყოფოში. დანარჩენი ყაჩაღები: კეთილაძე, უკლება და საკანდელიძე. მიიმალნენ, ისარგებლეს რა ღამის სიბნელით.

◆ **დებულება მიწით სარგებლობის შესახებ.** მიწათ მოქმედების კომისარიატმა წარუდგინა ცენტრალურ აღმასრულებელ კომიტეტს მიწით სარგებლობის დებულების პროექტი. ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტი პროექტის განხილვას დაამთავრებს ამ დღეებში.

◆ **საბინაო კანონი.** იუსტიციის საკანონმდებლო განყოფილებამ დაამთავრა ქალქაის აღმასკომის მიერ შედგენილ საბინაო კანონის პროექტის განხილვა, რომელიც იუსტიციის კომისარიატის კოლეგიის საშუალებით გადაეცეს დასამტკიცებლათ სახალხო კომისართა საბჭოს. პროექტის მიხედვით საზოგადო და კერძო დაწესებულებათა მუშა-მოსამსახურენი, რომლებიც ირიცხებიან პროფკავშირის წევრებად საბინაო ქირის გადახდის მხრივ ეკუთვნიან გადამხდელთა პირველ კატეგორიას, ე. ი. საბჭოთა წარმოების მუშა-მოსამსახურებს.

◆ **ექიმთა საყურადღებოთ.** თბილისის ექიმთა სექციის გამგეობასთან შესდგა კომისია, რომელიც კრებს ცნობებს ექიმთა შემოსავლის შესახებ, რომ მათზე სამართლიანად იქნეს გადასახადი გაწერილი შემოსავლის ოდენობაზე. ამისათვის აღნიშნული კომისია თხოვს ყველა თბილისში მცხოვრებ ექიმებს არა უგვიანეს 14 მაისისა წარმოადგინოს შემდეგი ცნობები: ჯამი 1921 წელში შემოსავლისა და მიწერილ გადასახადის რაოდენობა მისამართის და სპეციალობის აღნიშვნით.

ცნობები მიღება: ექიმ ქუთათელაძესთან, მიხეილის პროსპ. № 55. ექიმ დემიდოვთან, კრილოვის ქ. № 9.

და ექიმ ზაქარაიასთან, კადეტის ქ. № 2. რკინის გზის საავიდმყოფო.

◆ **სახლების ყიდვა-გაყიდვა და მიწების იჯარა.** ამ ჟამად კომუნალური მეურნეობის სამოწადმოქმედო ქვეგანყოფილების შემფასებელ მაგ-

---

დაც უკვე განხორციელებულია პროლეტარიატის დიქტატურა. იქ მენშევიკებია და სხვები, ესაა რეაქციის ელემენტი; მაგრამ ბურჟუაზიულ მთავრობების წინააღმდეგ ბრძოლაში კომუნისტები მზად არიან სოციალ-დემოკრატებთან ერთად იარონ.

რამდენად მალე გატარდება ეს პოლიტიკა ცხოვრებაში—ამის თქმა ძნელია. ამას ხელს უშლის ურთიერთი გაბოროტება არც ისე შორეულ წარსულში გათიშულ პარტიების წინამძღოლებისა. მის სასარგებლოდ მოქმედებს მე-3 ინტერნაციონალის მწყობრი აპარატი და პარტიულ ქვედაფენების დიფერენციაციის სისუსტე. ფრიად მაჩვენებელია ლაპარაკი სოციალისტურ კონგრესის მოწვევაზე გენუაში საერთაშორისო კონფერენციასთან ერთ-დროულად კომუნისტების გავლენის სფერო გაფართოვდა ტოუ შინაგანი რღვევა, ან მეწყერი არ შეარყევს მე 3 ინტერნაციონალის სიმაგრეს, მას აქვს შანსები ძლიერ განმტკიცოს თავის პოზიციები თანამედროვე საერთაშორისო ტრაგიკულ დაბნევის და არევ დარევის დროს“.

არც ერთი ზედმეტი სიტყვა არ არი მართალი, შეიძლება ითქვას, ნათქამია სავსებით სწორად და ცხადად. მაშინათვე სჩანს, რომ ესაა იმ ქვეყნის ბურჟუაზიის იდეოლოგი, რომელმაც განვლო ცეცხლი და წყალი და სპილენძის ბილები, ოჯახპეტროგრადში, პარიზში და სხვაგან და დაგროვა ერთგვარი გამოცდილება. ეს კიდევ იმედი აქვს მეწყერის, ან, ოველ შემთხვევაში, შინაგანი რღვევის, რისთვისაც მათ ერთგვარი იმედი მიცეს 22 ამხანაგმა, რომელთა შესახებ სამართლიანად სთქვა ერთმა ბელგიელმა, რომ ეს 22 ანხანაგი კი არ არიან, არამედ 22 უბედურება. ეს საქმოდ მართალი იყო. და აი ეთ იმედი აქვთ შინაგანი რღვევის ან მეწყერის. რაც შეეხება შინაგან ბაშლას, ჩვენი ყრილობა მიღებს საქმოდ სერიოზურ ზომებს, და კონტინერნაც უკვე მიიღო ამ მხრივ. ეს შეეხება მეწყერს, დრო უკვე გავებულია და მე-3 წელზე არა გვაქვია ეს შესაძლებელი იყოს. მართლაც, ართლდება ის პერსპექტივა, რომელიც მათ დახატეს იმ ვითარებაში, ასაც ისინი უწოდებენ საერთაშორისო ტრაგიკულ არევ დარევას. ჩვენ ეზოვნახეთ გზა ამ დაბნეულ ვითა-

---

რებაში. ჩვენ კვალი გამოვძებნეთ არა მარტო ჩვენს ქვეყანაში, არამედ დახლართულ საერთაშორისო ვითათარებაშიც. კომუნისტური ინტერნაციონალი ეხლა ანხორციელებს თავის საალმშენებლო შუშაობას. ამ მუშაობას მოუნდება, ალბად, რამოდენიმე წელი, თუ არ ექნა ადგილი რაიმე სიურპრიზებს და მოულოდნელობათ, რაც შესაძლებელია.

კომინტერნის გამარჯვება უზრუნველყოფილია.

აქ ჩვენ ლაპარაკი გვექნება პარტიულ აღმშენებლობის შესახებ ჩვენს ქვეყანაში, ხოლო ამ ჟამად საერთაშორისო მაშტაბით წარმოებს მძიმე, რთული და ამავე დროს უაღრესად მნიშვნელოვანი მუშაობა კომუნისტური პარტიების პირველი ბასტიონების შექმნისა მსოფლიოში. მხოლოდ მოუმატეთ კიდევ, რომ ეს აღმშენებლობა დაიწყო ეხლა არა მარტო ევროპასა, ამერიკასა და ავსტრალიაში, არამედ აზიაშიც, იაპონიაში. შორეულ აღმოსავლეთის ყრილობას, რომელიც შესდგა, ჰქონდა ნაწილობრივ დემონსტრატიული ხასიათი, რამდენადაც საქმე ეხებოდა დაჩაგრულ ხალხებს, მაგრამ რამდენადაც ლაპარაკი იყო იაპონელ მუშათა მოძრაობაზე, მას ჰქონდა არა მარტო დემონსტრატიული, უდიდესი მორალური და ორგანიზაციული მნიშვნელობა. პირველად მოგვხდა ჩვენ ცოცხალი ურთიერთობის დაჭერა იაპონელ მუშათა კლასის საუკეთესო წარმომადგენლებთან, იაპონელ სამრეწველო პროლეტარიატის საუკეთესო წარმომადგენლებთან და იქ, როგორც გამოირკვა, იწყება უდიდესი გაფიცვათა ტალღა, იქ ისახება პარტია რიცხვი სუსტი, მაგრამ ის ისახება. ჩვენ გავაბით ცოცხალი კავშირი ძალების ახალ მარაგთან. იქ გვყავს ჩვენ ნამდვილი პროლეტარული შემადგენლობა, რომელიც წარმოადგენს ახალი ძალის ხელუხლებელ სამყაროს.

არავინ იცის, რამდენი ხანი მოუნდება ამ წინასწარი მუშაობას, მაგრამ რო ჩვენ პარტიას სხვა არაფერი გაეკეთებინა, გარდა იმისა, რომ მან შესძლო გამხდარიყო, როგორც ამბობს სტრუვე, სიმაგრედ, ციტადელად მე-3 ინტერნაციონალისა, შესძლო გამხდარიყო მისი პლაცდარმად, რომელზედაც იშლება არმია, გამხდარიყო გინდერლანდელად, სადაც თავს იყრიან ბურჟუაზიული ქვეყნებიდან გაძევებული ამხანაგები, სადაც ისინი ჰპოულობენ თავშესაფარს, რომ ჩვენ სხვა არაფერი გავეკეთებია,—ესეც ჩვენი პარტიის მსოფლიო დასახურება იქნებოდა. მაგრამ ჩვენმა პარტიამ ბევრი სხვა რამეც გააკეთა ეი რატომ ჩვენ შევიდით ისეთ ხანაში, როცა კომინტერნის პოლიტიკის საკითხები უნდა იყვნენ არა უბრალო დესერტი, ფუფუნების საგანი, რომელიც ინტერესებთ ეხოლოდ რჩეულებს, არამედ ხდებიან საკითხებად, რომლებშიც ჩვენი პარტია უნდა მონაწილეობდეს მთელი თავისი ცოცხალი ნებისყოფით.

ეი რატომ ჩვენმა ყრილობამ უნდა მისცეს დასაწყისი იმას, რათა ჩვენი პარტიის წევრებს უფრო მახლობლად აინტერესებდეთ ეს ჭაპან წყვეტილი საალმშენებლო მუშაობა, ეს მუშაობა ყველაზე უფრო დიდია იქიდან, რასაც ჩვენი პარტია აკეთებს. ეს მუშაობა წარმოებს უფრო ნელა, ვინემ ვფიქრობდით, მაგრამ სამაგიეროდ უფრო მკვიდრად. შეიძლება დარწმუნებული ვიყოთ, რომ კომუნისტური ინტერნაციონალი გახდება კვალად, რომელიც მიეყვანს მას პირდაპირ მილიონ მასსებთან, რომლებიც რო ითქვას, ჯერ-ჯერობით არ გვყოფნის საერთაშორისო რევოლიუციის სრული გამარჯვებისათვის (მხურვალე ტაში).

რეზოლიუცია რ. კ. პ. წარმომადგენლების მუშაობის შესახებ კომინტერნში.

მოისმინა რა ანგარიში რ. კ. პ. წარმომადგენლების ერთი წლის მოღვაწეობის შესახებ კომინტერნში, რ. კ. პ. მე-11 ყრილობა მთლიანად იწონებს ამ მოღვაწეობას და სავსებით იზიარებს პოლიტიკურ ხაზს, რომელსაც ატარებდა კომუნისტური ინტერნაციონალის აღმასრულებელი კომიტეტი.

კერძოდ, პარტიის მე-11 ყრილობა იზიარებს ერთიანი ფრონტის ტაქტიკას, რომელიც საბოლოოდ ჩამოაყალიბა კომინტერნის აღმასკომის გაფართოვებულმა სხდომამ.

კომინტერნის აღმასკომის გაფართოებულმა სხდომამ იცნო აუცილებლად ერთიანი ფრონტის ტაქტიკა კონკრეტულ პირობებთან შეფარდებით ცალკე თითეულ ქვეყანაში. ქვეყანაში, სადაც, როგორც საბჭოთა რუსეთში, ძალა-უფლება ეკუთვნის მუშათა კლასს, რომელსაც ხელმძღვანელობს კომუნისტური პარტია, ერთიანი ფრონტის ტაქტიკის გატარება უნდა გამოიხატოს შემდეგში:

კომუნისტური პარტია არავითარ შემთხვევაში არ უნდა ჩაიკეტოს თავის თავში, პრამედ მან უნდა მოიზიდოს უმთავრეს სახელმწიფოებრივ ღონისძიებათა განხილველად და სახელმწიფოებრივ მმართველობის საქმეზე სულ უფრო და უფრო მეტ უპირატეს მუშათა მასსები. კომუნისტურ პარტიას უნდა ახსოვდეს, რომ პროლეტარიატის დიქტატურის წარმატებით გატარება შესაძლებელია ეხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მას პარტია მხარს დაუჭერს მთელი მუშათა კლასი. კომუნისტური პარტია სულ მუდამ უნდა აგონებდეს თავის ყოველ წევრს, რომ მის უმთავრეს მოვალეობას შეადგენს—ჩაბას სამეუნეო და პოლიტიკურ ცხოვრებაში ყველა მშრომელნი, დამოუკიდებლად იმისა, ეკუთვნის ის თუ არა რ. კ. პარტიას.

ბურჟუაზიულ ქვეყნებში მთელი სახელმწიფოებრივი აპარატს (პარლამენტი, პრესა, სკოლა და სხ.) შეძლებული კლასებია ხშირად-ადამ დახმარებით იყენებენ მასების გასალეტლებლად და დასამონებლად. საბჭოთა ქვეყანაში კომუნისტურმა პარტიამ უნდა მოიმოქმედოს ყველაფერი შესაძლებელი იმისათვის, რომ მთელი სახელმწიფოებრივი აპარატი ხელს უწყობდეს მშრომელ მასების ფრიდ ფართე განთლებას, განურჩევლად ყველა მშრომელების სოციალისტურ აღზრდას.

კომუნისტური პარტიის განსაკუთრებით მთავარ ამოცანას საბჭოთა ქვეყანაში შეადგენს მშრომელ კლასების გამოუკლებლივ მიელი ახალგაზრდობის აღზრდა ამ მიმართულებით.

ერთიანი ფრონტის გატარება საბჭოთა ქვეყანაში მოითხოვს, რათა კომუნისტურ პარტიას შესწევდეს უნარი დროით გაითვალწინოს უპარტიო მასსების კანონიერი მოთხოვნილებანი, ანგარიში გაუწიოს მათ, წავიდეს აუცილებელ დათმობებზე, მათთან ერთად განიხილოს და შეიფასოს სახელმწიფოებრივ და სამეურნეო მშენებლობის თითეული ნაბიჯი, ერთ წუთსაც არ მოსწყდეს მათ, თანდათან ასწიოს ისინი უფრო მაღალ საფეხურზე.

ერთიანი ფრონტის ტაკტიკა საბჭოთა რუსეთის პირობებთან შეფარდებით გატარებულია რ. კ. პ. მე-11 ყრილობის ყველა რეზოლიუციებში.

რაც შეეხება იმ პარტიებს და ჯგუფებს, რომელნიც ეკედლებიან 2 და 2 ნახ. ინტერნაციონელს (მენშევიკები, ესერები და სხ.),—რ. კ. პ. მე-11 ყრილობა აღნიშნავს შემდეგს: ერთიანი ფრონტის ტაკტიკის მიზანი და აზრი მდგომარეობს იმაში, რათა ჩაბას კაპიტალის წინააღმდეგ ბრძოლაში მუშებია სული უფრო მეტი მასსა, ამასთან არ უნდა შეეჩერდეთ განმეორებითი მიმართვის წინაშე 2 და 2 ნახ. ინტერნაციონალების წინამძღოლებისადმიც კი წინადადებით ასეთი ბრძოლის საერთო ძალღონით წარმოების შესახებ.

როცა მუშების უმრავლესობამ უკვე დააწესა თავისი კლასობრივი, ესეიგი საბჭოთა, და არა „ზოგად ნაციონალური“, ესეიგი ბურჟუაზიასთან საერთო, წარმომადგენლობა და უკვე დაანხო ბურჟუაზიის პოლიტიკური ბატონობა, მაშინ ერთიანი ფრონტის ტაკტიკას, რა თქმა უნდა, არ შეუძლია მოითხოვოს მენშევიკების, ესერების და მსგავს პარტიებისადმი, ვინაიდან ისინი აღმოჩნდენ საბჭოთა ხელისუფლების მოწინააღმდეგენი. მუშათა მასსებზე გავლენის გაფართოვება ხდება საბჭოთა ხელისუფლების დროს არა მენშევიკებისა და ესერებისადმი მიმართვით, არამედ ზემოდ აღნიშნული გზით.

რ. კ. პ. მე 11 ყრილობა გამოსთქვამს რწმენას, რომ 2 და 2 ნახ. ინტერნაციონალების წინამძღოლები, რომელთაც იკავსრეს რუს ესერების და მენშევიკების დაცვა, ვერავითარი საშუალებებით ვერ შესძლებენ მუშათა ერთიანი ფრონტის შექმნის ჩაშლას იმ ქვეყნებში, სადაც ბურჟუაზიის ბატონობა აიძულებს ყველა მუშებს გაერთიანებაზე კაპიტალის წინააღმდეგ.

ქ. თბილისის აღმასკომის პლენუმში

თბილისის ელექტროფიკაცია

(6 მაისის ხხდომა)

კრების გახსნას შემდეგ თავმჯდომარემ აწყ წაიკითხა შესავალი სიტყვაში განაცხადა, რომ ქალაქის ტრამვაის ელექტრონის სადგურების გაფართოების საკითხს დიდი მნიშვნელობა აქვს. ის ირჩევდა იღმასკომის პრეზიდიუმში დამ ისი კომისიებში რამდენიმე თვეების განმავლობაში.

ქალაქის ელექტრონის სადგურების გაერთიანების იდეიას აქვს უდიდესი მნიშვნელობა და მის განხორციელება წარმოადგენს აუცილებელ საჭიროებას. ეს სადგურები აქამდე შენდებოდა კერძო მწარმოებლების მიერ უკეგმოდ. ჩვენი მიზანის გასაორციელებლად საჭიროა სახსარი, რისთვისაც აღმასკომმა მიმართა სახალხო კომისართა საბჭოს. სახალხო კომისართა საბჭომ პრინციპიალურად მიიწონა ელექტრონის ტრამვაის სადგურების გაფართოების პროექტი. ყველა ელექტრონის სადგურების გაერთიანების მიზნით და გადასდო პროექტის განსახორციელებლად ჭიათურის საექსპორტო შავი ქვის მრეწველობა საზოგადოებიდან (ჩემო) საზღვარ გარეთ გაზიდულ შავ ქვაზედ სახელმწიფოს წლიური სუბსიდიენტო შემოსავლის 30 პროცენტი ამასთან ერთად სახალხო კომისართა საბჭომ მიანდო აღმასკომს პროექტის ტეხნიკურად და ფინანსიურად შემუშავება. პროექტის ტეხნიკური მხარე შემუშავებულია, ხოლო ფინანსიური დამოკიდებულია „ჩემო“ს კასაში შემოსულ ფულის რაოდენობაზე; უკანასკნელი კი, თავის მხრივ, დამოკიდებულია რკინის გზაზე შავი ქვის

ყანაში, სადაც, როგორც საბჭოთა რუსეთში, ძალა-უფლება ეკუთვნის მუშათა კლასს, რომელსაც ხელმძღვანელობს კომუნისტური პარტია, ერთიანი ფრონტის ტაკტიკის გატარება უნდა გამოიხატოს შემდეგში:

კომუნისტური პარტია არავითარ შემთხვევაში არ უნდა ჩაიკეტოს თავის თავში, პრამედ მან უნდა მოიზიდოს უმთავრეს სახელმწიფოებრივ ღონისძიებათა განხილველად და სახელმწიფოებრივ მმართველობის საქმეზე სულ უფრო და უფრო მეტ უპირატეს მუშათა მასსები. კომუნისტურ პარტიას უნდა ახსოვდეს, რომ პროლეტარიატის დიქტატურის წარმატებით გატარება შესაძლებელია ეხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მას პარტია მხარს დაუჭერს მთელი მუშათა კლასი. კომუნისტური პარტია სულ მუდამ უნდა აგონებდეს თავის ყოველ წევრს, რომ მის უმთავრეს მოვალეობას შეადგენს—ჩაბას სამეუნეო და პოლიტიკურ ცხოვრებაში ყველა მშრომელნი, დამოუკიდებლად იმისა, ეკუთვნის ის თუ არა რ. კ. პარტიას.

ბურჟუაზიულ ქვეყნებში მთელი სახელმწიფოებრივი აპარატს (პარლამენტი, პრესა, სკოლა და სხ.) შეძლებული კლასებია ხშირად-ადამ დახმარებით იყენებენ მასების გასალეტლებლად და დასამონებლად. საბჭოთა ქვეყანაში კომუნისტურმა პარტიამ უნდა მოიმოქმედოს ყველაფერი შესაძლებელი იმისათვის, რომ მთელი სახელმწიფოებრივი აპარატი ხელს უწყობდეს მშრომელ მასების ფრიდ ფართე განთლებას, განურჩევლად ყველა მშრომელების სოციალისტურ აღზრდას.

კომუნისტური პარტიის განსაკუთრებით მთავარ ამოცანას საბჭოთა ქვეყანაში შეადგენს მშრომელ კლასების გამოუკლებლივ მიელი ახალგაზრდობის აღზრდა ამ მიმართულებით.

ერთიანი ფრონტის გატარება საბჭოთა ქვეყანაში მოითხოვს, რათა კომუნისტურ პარტიას შესწევდეს უნარი დროით გაითვალწინოს უპარტიო მასსების კანონიერი მოთხოვნილებანი, ანგარიში გაუწიოს მათ, წავიდეს აუცილებელ დათმობებზე, მათთან ერთად განიხილოს და შეიფასოს სახელმწიფოებრივ და სამეურნეო მშენებლობის თითეული ნაბიჯი, ერთ წუთსაც არ მოსწყდეს მათ, თანდა-

---

ფართოვება, რომ შესაძლებელი გახდეს წყალსადენს მივსცეთ ძალის ენერგია, გავანთოთ ქალაქი და აგრეთვე მივცეთ ძალა ტრამვაის. ამ პროექტის მიხედვით განზრახულია ტრამვაის ცენტრალურ სადგურზე ან მახლობელ ქალაქის სადგურზე დაიდგას ორი ტურბოგენერატი, თვითეული 2 500 კილოოუატისა, რომელიც შესაძლებელია იქ გავმართოთ დიზელ „ვიოულდენერის“ გადატანით და მისი 4 არშინთ გაფართოვებით. დამუშავებული იქნება სამ ფაზიანი ტოკი (დენა) 5.000 ვოლტისა 50 პერიოდით და სპეციალური ხაზის (კაბელი) შეწყობით გადაეცემა ავჭალაში. ხოლო განათებისათვის კი უკვე არსებობს ქალაქის სადგურის ქსელი, რომელსაც შეუძლია გაატაროს 1000 კილოოუატი ტრამვაის საჭიროებისათვის. ეს ტოკი (დენა) საჭირო იქნება გადავაქციოთ მუდმივად 600 ვოლტით დაჭიმვით. ყოველივე ამის მოწყობა გამოანგარიშებულია 4 127.340 მანეთათ ოქროთი ომამდე არსებული კურსით; აქედან მაშინებს დასჭირდება 394.000 მანეთი, ხოლო 38.340 მანეთი საამშენებლო მუშაობა. უპფორმენებისათვის ტოკის (დენის) ტრამვაის საჭიროებისათვის და გადაკეთებისათვის, აუცილებელია 64.036 მანეთი, ქალაქის ელექტრონის სადგურის ქსელს გაფართოვებისათვის, 162.503 მანეთი, ხოლო ავჭალაში ელექტრონის მოსაწყობად წყალსადენის საჭიროებათათვის, კაბელის ქალაქში მიწის ქვეშ, ხოლო ქალაქგარეთ კი ჰაერში გაყვანთან საჭიროა 161.021 მანეთი, ე. ი. სულ 800.000 მანეთი. საექსპლოატაციო ხარჯები, ერთი აგრეგატის 300 საათის განმავლობაში წლიურად გაკეთებისას, უდრის ნავთით გათბობის დროს 166.992,—5 მანეთს, ხოლო ნახშირით გათბობის დროს 135 932,—8 მანეთს, ე. ი. კილოოუატზე საათში 3. დასჭირდება—2.4 კაპ. შვეიცის ფირმის წინადადებით საორთქლო-ტურბინების ჩამოტანის ვადით ნაჩვენებია 6 თვე, ხოლო მისი ღირებულება ქვაბებითა და სხვა ხელსაწყოთი 42.000 გირვანქა სტერლინგი. ამ რიგად ერთი წლის გაწმენდლობაში შეიძლება დადგმულ იქნეს ორი აგრეგატი და უზრუნველ იყვეს წყალსადენი, რომლითაც გადადებულ იქნება წყლის ქალაქში გადმოქაჩვა დღიურათ 1.850,000 ვედროთი; ამისავე შემწეობით ტრამვაის მეიცემა საჭირო ძალა და ქალაქის განათებისათვის დამზადდება 1 200 კილოოუატი და მეტი.

(შემდეგი იქნება).

პარტიაში

საქართველოს კომპარტიის თბილისის ორგანიზაციის

მესამე კონფერენცია

9 მაისს, საღამოს ექვს საათზე სასახლის თეთრ ზალაში გაიხსნა ჩვენი პარტიის თბილისის ორგანიზაციის მესამე კონფერენცია შეკრებილია 232 დელეგატი გადამჭრილი ხმით. პრეზიდიუმში არჩეულ იქნენ ამხანაგები: ფ. მახარაძე, მამია ორახელაშვილი, პ. სამაშვილი, ჯორბენაძე და ბოჭორიშვილი. მიღებულია შემდეგი დღის წესრიგი: 1) საერთაშორისო მდგომარეობა; 2) საქართველოს ეკონომიური მდგომარეობა და უმახლობელესი პერსპექტივები, 3) საქართველოს ფინანსიური მდგომარეობა; 4) თბილისის კომიტეტის ანგარიში; 5) პარტიული და საბჭოთა აღმშენებლობა; 6) არჩევნები. საღამოსვე კონფერენციამ მოისმინა ორი მოხსენება დღის წეს-რიგის პირველ კითხვაზე: ქართულად—ამხ. ფ. მახარაძის, რუსულათ ს. ქავთარაძის.

ამიერ-კავკასიის საბჭოთა სოც. რესპუბლიკების საკავშირო საბჭოში

კომისარიატების გაერთიანება

აპრილის დასასრულში, საკავშირო საბჭო შეუდგა გაერთიანებული კომისარიატების ორგანიზაციის პრაქტიკულ მუშაობას. საკავშირო საბჭოს, 22 აპრილის სხდომაზე დასმული იყო საკითხი მოკავშირე რესპუბლიკების ფინანსთა, შრომის, მუშათა და გლეხთა ინსპექციის და საგარეო ვაჭრობის სახალხო კომისარიატების გაერთიანების შესახებ წარმოდგენილ პროექტების საბოლოოდ განსახილველად. საკავშირო საბჭოს მომავალ უახლოეს სხდომებზე კომისიის დასკვნები განხილული და დამტკიცებული იქნება. ამავე დროს ამორჩეული იქნებიან საანადო სახალხო კომისრები. მათი მოადგილეები და კოლეგიის წევრები.

შეთანახმება ფოსტა-ტელეგრაფის საკითხში. რუსეთის ხოციალისტური ფედერატიული საბჭოთა რესპუბლიკასთან.

რუსეთის ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარიატთან ამიერ-კავკასიის რესპუბლიკათა შეთანხმების საკავშირო საბჭომ, რწმუნება მისცა საქართველოს სრულუფლებიან დიპლომატიურ წარმომადგენელს ამხ. მიხა ცხაკაიას, მოახდინოს შეთანხმება რუსეთთან სამივე რესპუბლიკის სახელით ფოსტა-ტელეგრაფის საქმეში.

საკავშირო საბჭოს 5 მაისის სხდომა.

5 მაისს გაიმართა მორიგი სხდომა საკავშირო საბჭოსი; სხდომას დაესწრენ: საკავშირო საბჭოს თავმჯდომარე ამხ. მიასნიკოვი. საქართველოს აღმასკომის თავმჯდომარე ამხ. მახარაძე, ფინანსთა სახალხო კომისარი ამხ სვანიძე, საგარეო-ვაჭრობის სახალხო კომისარის მოადგილე ამხ. თეიმურ-ალიევი, ფოსტა-ტელეგრაფის სახალხო კომისარის მოადგილე ამხ. ყარაული, ამიერ-კავკასიის განსაკუთრებული კომისიის თავმჯდომარე ამხ. რუსანოვი, ამიერ-კავკასიის რკინის გზათა უფროსი—ამხ. შუშკოვი და სხვა.

ვინაიდან სხდომას არ დასწრებიან ადერბეიჯანის წარმომადგენლები, რომელიც ეხლა-ხან მონაწილეობას იღებენ ბაქოში, აზერბეიჯანის საბჭოების მე 2 ყრილობაზე, ის საკითხები, განხილვა რომელიც დაკავშირებული იყო სახალხო კომისარიატების გაერთიანების შოწყობასთან, გადადებულ იქნა 8 მაისის სხდომისათვის. განხილულ იქნა მრავალი საკითხები რომელიც ეხებოდენ ამიერ-კავკასიის რკინის გზების მოქმედებას. ამიერ კავკასიის რკინის გზების მმართველობის მოწყობის შესახებ, სხვათა შორის, დადგენილ იქნა, რომ ამიერ-კავკასიის რკინის გზათა სამმართველოსთან მიეწყოს განსაკუთრებული სატარიფო თათბირი, რომელიც შეიმუშავებს ამიერ-კავკასიის რკინისგზათა ტარიფებს და შეუთანხმებს მას რუსეთის სათანადო ტარიფებს. დადგენილ იქნა აგრეთვე, ამიერ-კავკასიის რკინის გზათა სამმართველოს წარმომადგენელი შეყვანილ იქნეს გადამწყვეტი ხმის უფლებით ამიერ-კავკასიის უმაღლეს ეკონომიურ საბჭოში და აგრეთვე წინადადება მიეცეს საკავშირო რესპუბლიკათა სახალხო კომისართა საბჭოს შეიყვანონ რკინის გზათა წარმომადგენლები ადგილობრივ ეკონომიურ საბჭოებში.

დეტალიურად იქნა განხილული ამიერ კავკასიის რკინის გზათა შემოსავლის გაძლიერების საკითხი. აუცილებლად იქნა ცნობილი შემოსავლის ორგვარი საშვალებით გაძლიერება: პირველი: მეურნეობის მოწყობითა და რკინის გზის ყველა საშუალებათა მაქსიმალურად გამოყენებით და მეორე—გადატანის გაძლიერებით, რისთვისაც სათანადოთ უნდა იქნეს გადადებული ორთქმავალებისა და ვაგონების პარკები. როგორც უცვლელი დადგენილება ცნობილ იქნა, რომ ყოველგვარი გადაზიდვა რკინის გზებზე უნდა სწარმოებდეს ნაღდ ანგარიშზე. მხოლოდ დამშეულთა დამშმარე კომიტეტს, ამერიკის დამხმარე კომიტეტს და ცენტრალურ საევაკუაციო კომიტე

სასურსათო გადასახადის კომპანიის მსვლელობა საქართველოში

სახალხო სასურსათო კომისარიატის ცნობებით 9 მაისს საქ. რესპუბლიკის სასურსათო გადასახადის შემოსავალი გამოიხატება შემდეგ ციფრებში:

ახალქალაქის მაზრა. ხორბალი 3125 ფუთი, ქერი 4042 ფ. ქართობილი 2161 ფ., მწვანილი და ხილი 57 ფ, ერბო 42 ფ, ყველი 43 ფ, ხორცი 972 ფ. და მატყლი 64 ფუთი.

ახალციხის მაზრა. ხორბალი 6514 ფ., ქერი 2045 ფ., სიმინდი 3480 ფ, ქერდიკა 1601 ფ., ქართობილი 14468 ფ. მწვანილი და ხილი 702 ფ., რძის პროდუქტები 6 ფ და ხორცი 204 ფუთი.

ბორჩალოს მაზრა. ხორბალი 2994 ფ, ქერი—1162 ფ., სიმინდი 870 ფ, დანარჩენ პურეულის 154 ფ., ქართობილი 2490 ფ., მწვანილი და ხილი 92 ფ., ყველი 87 ფ, მატყლი 11 ფ. და ღვინო 5,293 ვედრო.

გორის მაზრა. ხორბალი 2610 ფ., ქერი 1734 ფ, სიმინდი 10167 ფ., ქერდიკა 33 ფ., ქართობილი 289 ფ. ლობიო 269 ფ, რძის პროდუქტები 10 ფ., მატყლი 2 ფ, ხორცი 16 ფ, მწვანილი და ხილი 56 ფ, ღვინო 275 ვედრო და ფქვილი სხვადასხვა გვარი 114 ფუთი.

დუშეთის მაზრა. პური მარცვლებით 401 ფ, ქართობილი 46 ფ, მწვანილი და ხილი 145 ფ., ხორცი 39 ფ, თაგი საქონელი და ღვინო 245 ვედრო.

თფილისის მაზრა ხორბალი 4574 ფ., ქერი 1915 ფ, სიმინდი 1644 ფ., ქართობილი 6550 ფ, ლობიო 271 ფ., მწვანილი და ხილი 1387 ფ., რძის პროდუქტები 102 ფ, ხორცი 104 ფ., ხილი 181 ფ., მატყლი 352 ფ. და ღვინო 3854 ვედრო.

თელავის მაზრა. ხორბალი 3190 ფ., სიმინდი 4814 ფ, ქერი და ფიტვი 69 ფ., ლობიო 6 ფ., ხორცი 300 ფ. და ღვინო 10.000 ვედრო.

თიანეთის მაზრა. ხორბალი 606 ფუთი, ქერი 421 ფ. სიმინდი 1169 ფ., კარტოფილი 233 ფ., და ლობიო 40 ფუთი.

ხილნაღის მაზრა. ხორბალი 3271 ფუთი, ქერი 1085 ფ, სიმინდი 15045 ფუთი, ფიტვი 1147 ფუთი, კარტოფილი 235 ფ, ლობიო 343 ფ, მწვანეულობა 5 ფუთი, ერბო 20 ფუთი და მატყლი 8 ფუთი.

სამხრეთი ოსეთი. ხორბალი 118 ფ., ქერი 536 ფ. სიმინდი 2043 ფ, და ლობიო 10 ფუთი.

ქუთაისის მაზრა. პური მარცვლებით 1652 ფ., ყაფლი 8 ფუთი, ხორცი 32 ფუთი, ღვინო 1415 ვედრო.

რაჭის მაზრა. ხორბალი 55 ფ, სიმინდი 672 ფუთი კარტოფილი 41 ფუთი.

ზუგდიდის მაზრა. სიმინდი 157 ფუთი.

ოზურგეთის მაზრა. სიმინდი 6225 ფუთი, კარტოფილი 27 ფუთი და თხილი 32 ფუთი

შორაპნის მაზრა. სასურსათო გადასახადის შემოტანა შორაპნის მაზრაში დაიწყო, ძლიერ სუსტად. შემოვიდა 70 ფუთი სიმინდი და 700 ვედრო ღვინო.

სულ რესპუბლიკაში შემოვიდა პურის პროდუქტი 92143 ფუთი, კარტოფილი 26,554 ფუთი.

პროფმოძრაობის ორკვირეული

კომუნალურ მეურნეობის მუშაკთა შორის.

ცეცხლის მქრობელ რაზმის კრებაზე, რომელსაც დაესწრო 90 მუშა, ამხ. ბახუტოვმა გააკეთა მოხსენება პროფკავშირების ახალ მიზნების შესახებ ახალ ეკონომიურ პოლიტიკასთან დაკავშირებით და თავისუფალ წევრობის შესახებ. მოხსენების შემდეგ მიღებულ იქნა რეზოლიუცია: „ჩვენ თბილისის ცეცხლის მქრობელ რაზმის მუშებმა მოვისმინეთ რა მოხსენება პროფკავშირთა ახალ მიზნების შესახებ უსურვებთ ჩვენ კომუნალურ მეურნეობის მუშათა კავშირს სავსებით გაეტარებინოს ს. ს. კ. ს ყველა დადგენილებანი. თავისუფალ წევრობის შესახებ დადგინეს ყველანი შევიდენ პროფ კავშირის წევრებად და უსურვონ მას გაწმენდილიყოს პირად ინტერესების გულისთვის შესულ წევრებისაგან.

№ 1 ავტო სახელოსნოში.

8 მაისს შესდგა მუშების და მოსამსახურეთა საერთო კრება. დაესწრო 150 კაცი. მოხსენებები გააკეთეს ამხ. ოდილავაძემ, სიტნიკოვმა და სუკოიანმა. ორატორებს აძლევდენ ბევრ შეკითხვებს ორგანიზაციულ და ეკონომიურ ხასიათისას. მუშებს ესმის რა კავშირში შესვლის მნიშვნელობა და საჭიროება ერთხმათ დაადგინეს ჩაეწერონ კავშირში.

№ 2 ავტო სახელოსნოს მატარებელი.

შესდგა მუშების და მოსამსახურეთა საერთო კრება, რომელმაც ერთხმათ მხარი დაუჭირა კავშირში საერთო თავისუფალ შესვლას, რაც გამტკიცებს საბჭოთა ხელისუფლებას და მსოფლიო პროფმოძრაობას.

„კარმირ ასტხ“-ის სტამბაში.

მოისმინეს რა მოხსენება პროფკავშირების ახალ მიზნების და თავისუფალ წევრობის შესახებ, სტამბის მუშებმა მოიწონეს პროფმოძრაობის ახალი მიზნები დ განაცხადეს, რომ ისინი ადასტურებენ რა თავიანთ წევრობას, მათ კარგად ეკითხ, რომ მუშათა ინტერესები შეუძლიათ დაიცვან მხოლოდ მუშათა ორგანიზაციებმა.

სატყეო კომიტეტში,

დაესწრო 25 კაცი, რომლებმაც ერთხმათ დაადგინეს დაადასტურონ თავიანთი წევრობა და სრული თანხმობა გამოუცხადონ პროფკავშირების ახალ მიმართულებას.

1 მაისის დღესასწაული პროვინციაში

ᲒᲣᲠᲘᲐ.

ჯერ კიდევ 30 აპრილს მიიღო გურიამ განსაკუთრებული ზეიმის ელფერი. სალამოს 5 საათზე ოზურგეთში უკვე მორთული იყო ტრიბუნა თავისუფლების მოედანზე ფ[illegible], ყვავლებით და წითელი დროშებით. სალამოს 6 საათზე იქ გაიმართა საზეიმო სხდომა, რომელსაც დაესწრენ წითელი კურსანტები მათი უფროსებით, კომისრებით, ადგილობრივი სამაზრო აღმასკომის, პარტკომის და პროფკავშირის წარმომადგენლები, სადაც ილაპარაკეს ამხანაგებმა და ახსნეს ფიცის მნიშვნელობა, რომელიც მეორე დღეს უნდა მიეღოთ მათ, და განმარტეს პირველი მაისის მნიშვნელობა. სხდომაზე უკრავდა სამხედრო ორკესტრი კურსანტებისა, მეორე დღეს, დილის 8—9 საათიდან თქვენ ხედავთ ქუჩებში ოზურგეთის რაიონის სხვა და სხვა თემებიდან იარაღით, წითელი დროშებით, რევოლიუციონურ სიმღერებით მომავალ გლეხობას, რომელნიც თავს იყრიან მეორეხე საგანგებო დანიშნულების ლეგიონის შეაბთან, თქვენ ხედავთ თავისუფლების მოედანზე უკლებლად ყველა საბჭოთა თანამშრომლებს და მრავალ მოქალაქეთ 11 საათზედ, ქალაქიდგან ნახევარ ვერსტის მანძილზე „პირველ მაისის მოედანზე“ (ეს სახელი ამ მოედანს ამ დღეს დაერქვა) საუცხოოდ მოწყობილ ტრიბუნების ირგვლივ უკვე ჩამომწკრივებულია მთელი აღმოსავლეთის ბრიგადა წითელ კურსანტებისა თავისი კავალერიით და არტილერიით, თორმეტის ნახევარზე დაიძრა იქით პროფესიონალური კავშირები და სხვა მოქალაქენი დროშებით, აგრედვე ხუთასამდე შეიარაღებული საგანგებო დანიშნულების მეოთხე ლეგიონი. საუცხოვო სანახაობას წარმოადგენდა მწყობრად მიმავალი გლეხობა, რომელსაც ამაყათ ეკავა დაკოჟრებულ დახეთქილ ხელში ვინტოვკები. ის ერთი შეხედვით ამტკიცებდა, რომ მას ვინტოვკის ხმარებაც საუცხოოთ შეუძლია, თუ ეს აუცილებელი იქნება. მაისის მოედანის მეორე ნახევარს იპერენ ჩვენი პროფკავშირები და სხვა დიდძალი მოქალაქენი, 12 საათზე გარნიზონის უფროსი ადგილობრივ ხელისუფლებათა წარმომადგენლების თანხლებით ღებულობს პარადს, რის შემდეგ ამბობენ მოკლე სიტყვას გარნიზონის უფროსი და სამაზრო აღმასკომის თავმჯდომარე ან. დოლიძე, რომელიც სხვათაშორის ამბობს, რომ ჩვენ დღეს, საერთაშორისო პროლეტარიატის ზეიმის დღეს, ვსდგებთ საზეიმო ალთქმას, რომ ჩვენ ვიბრძოლებთ უკანასკნელ სისხლის წვეთამდე ჩვენი კლასიური მტრის წინააღმდეგ, სანამ სოციალისტური რევოლუცია მსოფლიოს მაშტაბით არ გაიმარჯვებს. შემდეგ სდგებენ საზეიმო ალთქმას კურსანტები რუსულ ენაზე, ხოლო ქართული ნაწილები ქართულ ენაზე, რის შემდეგ მეოთხე საგანგებო დანიშნულების ლეგიონს გურიის კომიტეტის სახელით პასუხისმგებელი წინაალმდეგ, და წამოაყენებს მრავალ მნიშვნელოვან ლოზუნგებს, რომელიც გამომუშავებულ იქნა ბერლინის თათბირზე. ამხანაგის სიტყვას ხალხი აღტაცებით შეეგება და მუსიკა „ინტერნაციონალს“ სიმღერით, შემდეგ გამოტანილ იქნა მომენტის შესაფერი რეზოლიუცია მიტინგი დაიშალა დღის 3 საათზედ.

Ხ. ᲒᲖᲔᲯᲚᲐᲕᲐ.

პარტიული ცხოვრება

ქ. ᲐᲮᲐᲚᲪᲘᲮᲘᲡ.

1922 წლის 2 აპრილს სამპარტკომის დარბაზში მოხდა ქ. ახალ-სენაკის და თეკლათის თემის ორგანიზაციების კრება. კრებას თავმჯდომარეობდა ესტატე გვილავა. დღის წესრიგში იდგა შემდეგი საკითხები:

1. პარტიული დისციპლინა, 2. მოხსენება პოლიტიკურ და ეკონომიურ კამპანიის ჩატარების შესახებ.

პარტიულ დისციპლინის შესახებ მოხსენება გააკეთა ამხ. ვ. ჩაკვეტაძემ. მოხსენებელმა აღნიშნა პარტიულ ამხანაგებში დისციპლინის დაცვა: არც ერთ იაჩეიკაში სისტემატიური მეცადინეობა არ მიმდინარეობს, კრებებზე თავის დროზე არც ერთი ამხანაგი არ მოდის, რის გამო ოკვეა მოწვეული კრებები არ იმართება, ამხანაგები სამხედრო ვარჯიშობაზე არ გამოდიან, მიუხედავად არა ერთხელ მიწერილობისა. დასასრულ ამხ. მოუწოდა ამხ. ამხ. ბოლო მოუღონ ასეთ უდისციპლინობას და ყოველ დაბარებისთანავე ფეზზე დადგენ როგორც ერთი კაცი. მომხსენებელმა წარმოადგინა სამაზრო კომიტეტის დადგენილება პასუხისმგებელ ამხანაგების იაჩეიკებზე მიმაგრების შესახებ. დისციპლინის აღდგენის შესახებ ილაპარაკა ამხანაგების მთელ რიგმა. დასასრულ მიღებულ იქნა სამაზრო კომიტეტის დადგენილება იაჩეიკებზე ამხანაგების მიმაგრების შესახებ დადგენილების თანახმად სამპარტკომის იაჩეიკებზე მიმაგრებულ იქნა ამხ. ვ. ჩაკვეტაძე, სამაზრო მილიციის—ვ. ქობულია, უბნის მილიციის—ე. შალამბერიძე, რკინის გზის—მ. მიმინოშვილი, საგანგებო დანიშნულების რაზმის—ი. ჭანტურია, ეკონომ. განყ. ქ. მელიქაძე, სასურსათო და ფ. ტ. შეერთებულ—მახა თურქია, პროფკავშირის—ს. თურქია, პოლიტ ბიუროს—ბ. მელიქაძე. მიმაგრებული ამ ხანაგები ვალდებულნი არიან დაესწრონ იაჩეიკების ყოველ კრებას და გაუწიონ მათ შესაფერი ხელმძღვანელობა. იაჩეიკების რევიზიას გაუკეთებენ ამხ. ამხ. ძ. ბედია, პ. ნადარეიშვილი და ს. გულორდავა როდესაც შეუძლებელი გახდება კრებების მოწვევა, ამხ. ამხ. უნდა აცნობონ მ. ბედიას ან და ე. გვილავას.

პოლიტიკურ და ეკონომიურ კამპანიის ჩატარების შესახებ მოხსენებას აკეთებს ამხ. ვ. ჩაკვეტაძე. მომხსენებელმა გააცნო კრებას (ცეკას გადაწყვეტილება თესვის კამპანიის და პოლიტიკურ კამპანიის პარალელურად ჩატარების შესახებ. მოკლედ გააცნო კრებას საბჭოთა ფედერაციის შინაური და საერთაშორისო მდგომარეობა. ამხ. დიდხანს შეჩერდა გენუას კონფერენციაზე და მასთან დაკავშირებით შინაური და გარეშე კონტრრევოლიუციის სიმხდისზე დასასრულ ერთხმად მიღებულ იქნა წინადადება: მოსალოდნელ საფრთხის წინ ყველა პარტიული ამხანაგები დადგეს ფეხზე როგორც ერთი კაცი. ამხანაგებმა ერთმანეთს შეფიცეს, რომ ისინი როგორც ერთი კაცი, უკანასკნელის სისხლის წვეთამდე იბრძოლებენ იარაღით ხელში საბჭოთა ხელისუფლების მტრების წინაალმდეგ. კრება დაიხურა ინტერნაციონალის სიმღერით.

თავმჯდომარე: **ვ. ᲒᲒᲕᲘᲚᲐᲕᲐ.**

—

— 1922 წლის 4 აპრილს სენაკის სამაზრო პარტკომის დარბაზში, თანახმად სამაზრო კომიტეტის პლენუმის დადგენილებისა, შესდგა რაიკომების პასუხის მგებელ მდივნების თათბირი. თათბირს დაესწრენ ყველა რაიკომის მდივნები და ზოგიერთი მაზრაში მომუშავე პასუხის მგებელი ამხანაგები თათბირი გაიხსნა საღ. 4 საათზე. ვანო ჩაკვეტაძის თავმჯდომარეობით და ესტატე გვილავის მდივნობით. მთავარი საკითხი, რომლის გასაშუქებლად იქნა მოწყეული თათბირი, იყო პოლიტიკურ და ეკონომიურ კამპანიის ჩატარება მაზრის მასშტაბით ამ საკითხზე მოხსენება გააკეთა ამხ. ვ. ჩაკვეტაძემ. მომხსენებელი ვართედ შეეხო საბჭოთა ფედერაციის დღევანდელ საერთაშორისო და შინაურ მდგომარეობას გენუას კონფერენციასთან დაკავშირებით.— გააცნო კრებას ც. კ. გადწყვეტილება თესვისა და პოლიტიკურ კამპანიების პარალელურად ჩატარების შესახებ.

ამხ. აღნიშნა კამპანიის მნიშვნელობა. მოხსენების შემდეგ მოხდა ხანგრძლივი აზრთა გაცვლა გამოცვლა, რის შემდეგ ერთხმად იქნა დადგენილი მოწვეულ იქნეს მასიური მიტინგები მხოლოდ უქმე დღეებში (პარასკევი ტ. კვირა) თუ მასიური მიტინგების მოწვევა ვერ მოხერხდა, მაშინ როგორც გამონაკლისი დაშვებულ იქნეს მიტინგის მოწვევა საქმიან დღეებშიაც. დადგენილ იქნა კამპანია ჩატარდეს პარასკევსა და კვირას. კამპანიის ჩასატარებლად ძალები განაწილებულ იქნა შემდეგ ნაირად:

აბაშის რაიონი: 1 ვასო ქობულია, 2. ვასილი კაჭარავა, 3. პეტრე ნადარეიშვილი, 4. ვალოდია ნოდია, 5. მამანტი მიმინოშვილი. სალხინოს რაიონი: 1. ვანო ჩაკვეტაძე და 2. პიმენ ჩარგაზია. მარტვილის რაიონი: 1. ისიდორე გულორდავა და 2. იაკობ მონიავა. ბანის რაიონი: 1. ირაკლი კიზირია და 2. იასონ ბარათია; ნოქალაქევის რაიონი: 1. ალექსანდრე ჯოჯუა და 2. ათანასე ჯავახია; ძველ სენაკის რაიონი: 1. ერმალო შალამბერიძე და 2. ვარლამ ლეკვაძე; ახალ-სენაკის რაიონი: 1. ილია ჭანტურია (ზემო და ქვემო ჭალადიდები) კაპიტონ მელიქაძე (თეკლათი და ძონძრ ისულა) და მაკარი ბედია (ზანა და ხორში) ამხ. კომპანიის ჩასატარებლად გვლენ სენაკიდან 6 აპრილს.

ამის შემდეგ განხილულ იქნა სხვა მრავალი საკითხები, მათ შორის: ბრძოლა ანტისაბჭოთა პარტიების წინააღმდეგ, სასურსათო გადასახადის აკრეფვა, კომიაჩეიკებში მეცადინეობა, კომკავშირთან დამოკიდებულება, საწევრო გადასახადების აკრეფა და სხვა. ყველა საკითხების შესახებ ამხანაგებს მიეცათ გარკვეული სახელმძღვანელო დირექტივები. თათბირს ქონდა ფრიად საქმიანი ხასიათი და ჩატარებულ იქნა დინჯად და მეტი ყურადღებით.

თათბირი დაიხურა ღამის 7 საათზე.

თავმჯდომარე **ვ. ᲩᲐᲙᲕᲔᲢᲐᲫᲔ.**

მთავრობის მოქმედებანი და განკარგულებანი

ᲛᲝᲬᲕᲔᲓᲔᲑᲐ.

საქართველოს სამაზრო აღმასრულებელ კომიტეტებს და ავტონომიურ: აჭარას, აფხაზეთს და ოსეთს.

რუსეთის დიადმა რევოლიუციამ, რომელიც არის კლასობრივი და ეროვნული ჩაგვრის დამთურგვნელი, საქართველოს მუშათა კლასს მიანიჭა თავისუფლება და ის გაჯანსაღების გზაზე დააყენა.

რუსეთის დიადმა რევოლიუციამ საქართველოს მუშათა კლასის სახელმწიფოებრივ სხეულში უცხო ძარღვები ამოგლიჯა და საკუთარი გაუჩინა.

საქართველოს მუშათა კლასის ხელისუფლების ძარღვები ეს სახელმწიფოს შინაგან საქმეთა აპარატია და მისი სისხლი.—ამ ორგანოს თანამშრომელნი.

რამდენად საღი იქნება საბჭოთა საქართველოს ძარღვები ესე იგი შინა საქმეთა აპარატის და მასში მოძრავი სისხლი ე. ი. სახელმწიფოს მუშაკნი და თანამშრომელნი, იმდენად მალე გამობრუნდება საქართველო ომითა და რევოლიუციით გამოწვეულ ეკონომიურ და პოლიტიკურ ნგრევა-ანარქიისაგან.

მუშათა და გლეხთა ხელისუფლების სახელმწიფოებრივი შემოქმედება მხოლოდ ეხლა იწყებს გამოცოცხლებას და, ჩვენ სრული იმედი გვაქვს, რომ ის თავის წინმ ვლელობას მარტო **გამოცოცხლებით** არ დაამთავრებს, არამედ უმაღლეს წარმატებასა და აღორძინებასაც მიაღწევს.

მუშათა და გლეხთა ხელისუფლების რევოლიუციონურის **სისწრაფით და ტემპით** უნდა მიაღწიოს სახელმწიფოებრივ, ჯერ გაჯანსაღებას და შემდეგ, შეიძლება უფრო ნელს ნაბიჯით, მის აღორძინებას და ბრწყინვალე ხანას.

ამისთვის საჭიროა დადებითი მუშაობა სახელმწიფოს ყოველ დარგში და განსაკუთრებით რესპუბლიკის შინა-საქმეში.

ნაყოფი და შედეგი სახელმწიფოებრივ მუშაობისა და შემოქმედებისა შეიძლება შეიქნეს თვალსაჩინო, ნხოლოდ ჩვენი ხანგრძლივი მეთოდიური და სისტემატიური მუშაობის შემდეგ.

ასეთი მეთოდიური და სისტემატიური მუშაობისათვის მოწოდებული ვართ ჩვენ ხელმძღვანელნი და თანამშრომელნი საბჭოთა საქართველოს შინა საქმეთა სახალხო კომისარიატისა და ადგილობრივ აღმასრულებელ კომიტეტებისა.

დიდია ჩვენი ხვედრი დამოუკიდებელ საქართველოს რესპუბლიკის განახლებისა და აღორძინებისათვის, რისთვისაც მოგიწოდებთ თქვენ, ამხანაგებო.

მუშათა და გლეხთა დიქტატურის პირველი წლის რევკომთა მართვა-გამგებლობა, როგორც წინამორბედი საბჭოთა ხელისუფლებისა საქართველოში, ვერ იყო ისე მტკიცე ტ მთლიანი, როგორც საჭირო იყო.

მუშათა და გლეხთა ხელისუფლების პირველი წელი, როდესაც აღმასრულებელ კომიტეტების მაგიერ, რევკომები განაგებდენ, აღინიშნება რესპუბლიკის ხელისუფლების აპარატის მოდუნება და დაუძლურებით, რომლის უმთავრესი მიზეზი უეჭველად იყო **სუსტი კავშირ ცენტრსა და პერიფერიებს შორის.**

რესპუბლიკის გულიდან ანუ შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარიატიდან მიმდინარე სისხლი ვერ აღწევდა რესპუბლიკის სხეულის ყველა ნაპირებს და თუ აღწევდა, ყველას თანასწორად არ ეფინებოდა.

განახლებულ საბჭოთა ხელისუფლების მისიაა სახელმწიფო აპარატის განმტკიცება და გაჯანსაღება, რათა საქართველოს რესპუბლიკის განახლებულ ძარღვებში სახელმწიფოებრივ გულიდან მჩქეფარე სისხლი თანაბარად ეფინებოდეს რესპუბლიკის მთელ სხეულს.

მე, რომელსაც დამეკისრა ასეთი დიდ საქმის სათავეში ჩადგომა როგორიცაა შინა საქმეთა სახალხო კომისარიატი, მხოლოდ თქვენთან მჭიდრო კავშირით და თანაბარმონობით ვიმედოვნებ დასახულ მიზნის მიღწევას და საქართველოს საბჭოთა ხელისუფლების დიად მისიის კეთილად დაგვირგვინების ხელის შეწყობას.

ამისათვის კი საჭიროა რესპუბლიკის სხეულში სისხლის სწორი ცირკულიაცია.

საჭიროა მეთოდიურ მუშაობასთან ერთად ურთიერთ გულწრფელი დახმარება და საქმის [illegible] ერთმანეთს.

ყოველივე ამისათვის მოგიწოდებთ, თქვენ ამხანაგურის წინადადებით შეადგინოთ საფუძვლიანი მოხსენებანი თქვენი ერთი წლის მუშაობისა და გამოცდილება-დაკვირვებათა.

ასეთ მოხსენებაში დაწვრილებით უნდა იყოს ჩამოთვლილი ის ნაკლი რომელიც ჰქონდა რევკომთა სისტემის დროს, როგორც ადგილ-ბრივი ისე **ცენტრალურ ხელისუფლებას**

საფუძვლიანად და დეტალურად უნდა იყოს გამორკვეული და დასაბუთებული **მიზეზები და შედეგები** შინა საქმეთა ადგილობრივ და ცენტრალურ ორგანოთა შორის სუსტი კავშირისა.

მიზეზთა და შედეგთა გამორკვევისა და გათვალისწინებასთან ერთად დაწვრილებით უნდა იყოს აღნუსხული და ჩამოყალიბებული **ის ზომები და საშუალებანი,** რომლებიც საჭირო იქნებიან ცხოვრებაში გასატარებლად.

ახალი ნაბიჯის შედეგი უნდა იქნეს, **გამრთელება,** გაერთიანება რესპუბლიკის ხერხემლის, შინა საქმეთა სახალხო კომისარიატისა და მისი შემადგენელი ადგილობრივი ორგანოების აღმასრულებელ კომიტეტებისა.

დასასრულ, საბჭოთა ხელისუფლების სახელის მოსახვეჭად და ჩვენი ისტორიული საბოლოო მიზნის პირნათლად მისაღწევად, საჭიროა მეთოდიური მუშაობა, მაღალი გონება და უანგარო ზნეობა; ხოლოდ და მხოლოდ ამ გზით შეგვიძლია დავამტკიცოთ ჩვენი ნამდვილი კომუნისტობა და ეშმარიტი რევოლიუციონერობა.

შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარი **ა. ᲒᲔᲒᲔᲭᲙᲝᲠᲘ.**

ᲡᲐᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲝ ᲙᲝᲚᲔᲥᲢᲘᲕᲘ

გაზეთის ტრესტის მთავარ კანტორისაგან

1 მაისიდან გაზეთის ტრესტის მიერ გახსნილია კიოსკი ტფილისის სადგურზე

შეუდგნენ კიოსკების მოწყობას ამიერ კავკასიის რკინის გზის მთელ ლიანდაგზე.

კიოსკებში გაიყიდება გაზეთები ამიერ-კავკასიის და რუსეთის საბ. ფ. ს. რესპუბლიკისა და აგრეთვე ყველა დარგის წიგნები. საწერი და საფოსტო მასალები.

საჯარო ვაჭრობა

ქ. თბილისის აღმასკომის საადგილ მამულო განყოფილება ნიშნავს საჯარო ვაჭრობას ამა წლის 11 მაისს დილის 10 საათზე, საკუთარ მამულში (ყოფილ მანთაშევის—ორთაჭალაში ვარანცოვის ქ. № 125), ხეხილის მოსავლის (ბალი, ალუბალი, გარგარი, ატამი, ჭერამი და ქლიავი). გასასყიდათ დაახლოვებით 1000 ძარამდე.

პირობების გაკება დაწვრილებით შეიძლება საადგილ-მამულო განყოფილებაში ოთახი № 52-აგრეთვე თვით მანთაშევის მამულში ორთაჭალაში მამულების გამგესთან. სხვა და სხვა მოულოდნელ მიზეზების გამო თუ დანიშნულ ვადაზე არ შესდგა საჯარო ვაჭრობა გადაიდება საბოლოოდ მეორე დღისათვის.

საადგილ მამულო განყოფილება.

(2—2)

თანასწორად მუშათა და წითელ არმიელთა დეპუტატების საბჭოს

ტფილისის ქალაქის დადგენილებისა ამა წლის 29 აპრილიდან სახელები გამოიცვლებად შემდეგ ადგილებს: ალექსანდრეს ბაღი წოდებულ იქნება კარლ ლიბკნეხტის ბაღად ხოლო ვერის აღმართი კი არკადი ელბაქიძის აღმართად.

მდივანი: **მეხი.**

(2—2)

განცხადება

ხუთშაბათს, 11-ს და პარასკევს 12-ს მაისს, 12 საათზე, ყოფილ მილიციის მთავარ სამმართველოს შენობაში (ველიამინოვის ქ. № 12) დანიშნულია:

საჯარო ვაჭრობა

იყიდება საწერი მაგიდები, სკამები, ტყავის კაბინეთი, სასტუმროს მოწყობილება, ელექტრონის ლუსტრები, სარკეები, შკაფები, ბუფეტი, რატატორი (რენდო), საწერი მანქანები, დივანი სავარძლები, საწერი მაგიდის მოწყობილება, ეტლი ორცხენიანი, ფურგონი, მატყლი, რკინა და სხვა საგნები. ნახვა შეიძლება დილის 9—3 საათამდე.

(3—2)

საგზაო კოლემტივი „სპეიი“

საქ. საბჭ. სოც. რესპუბლიკის მთავარ პოლიტიკურ განათლების განყოფილებასთან (პუშკინის პასაჟი ტელ. 8 04) არსებული სთხოვს დაწესებულებებს, ორგანიზაციებს და კერძო პირთ თავის დროზე

მისცენ შეკვეთები 6 მაისისათვის

პლაკატების, პანოს, სურათების, შენობათა მორთვის, დროშების, ტრანსპარანტების, „ვივესკების“ გრიდი ნდების, ილიუმინაციების, შუშხუნების.

შეკვეთები შესრულებულ იქნება შემოსული რიგის მიხედვით.

(3—2

დაიკარგა

მიხეილ გიორგის ძე გიორგაძეს სახელზე შემდეგი დოკუმენტები: 1) პირად, მოწმ. მიცემული მუშათა და გლ. ინ ს. ა. აგზაო განყ, წლიური უფასო ბილეთი რკინის გზის, მანდატი მატარებლის რევიზ. მოსახდენათ, პროფკავშირთა საწევრო ბილეთი, მთლ. მუშათა კოოპ. წიგნაკი. გთხოვთ გაუქმებულათ ჩასთვალოთ.

(1—1)